BENDROJO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. rugsėjo 18 d.*

„Augalų veislės — Sprendimas savo iniciatyva pataisyti veislės LEMON SYMPHONY aprašą — Prašymas atšaukti veislės LEMON SYMPHONY teisinę apsaugą Bendrijoje — Prašymas panaikinti veislės LEMON SYMPHONY teisinę apsaugą Bendrijoje — Paraiška dėl veislės SUMOST 01 teisinės apsaugos Bendrijoje — Šaukimas į žodinį nagrinėjimą BAVT Apeliacinėje taryboje — Mažiausiai vieno mėnesio terminas atvykti į posėdį“

Sujungtose bylose T-133/08, T-134/08, T-177/08 ir T-242/09

Ralf Schräder, gyvenantis Liudinghauzene (Vokietija), atstovaujamas advokatų T. Leidereiter ir W.-A. Schmidt, o bylose T-133/08 ir T-134/08, taip pat advokato T. Henssler,

ieškovas,

prieš

Bendrijos augalų veislių tarnybą (BAVT), iš pradžių atstovaujamą B. Kiewiet ir M. Ekvad, vėliau – M. Ekvad, padedamų advokato A. von Mühlendahl, o byloje T-242/09 advokatų A. von Mühlendahl ir H. Hartwig,

atsakovę,

dalyvaujant kitai procedūros Apeliacinėje taryboje šaliai, į bylą Bendrajame Teisme įstojusiam asmeniui

Jørn Hansson, gyvenančiam Siondersėje (Danija), atstovaujamam advokatų G. Würtenberger ir R. Kunze,

byloje T-133/08, dėl ieškinio, pareikšto dėl 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 007/2007) dėl sprendimo savo iniciatyva pataisyti LEMON SYMPHONY veislės aprašą Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registre ginčijimo; byloje T-134/08, dėl ieškinio, pareikšto dėl 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 006/2007) dėl prašymo atšaukti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, suteiktą veislei LEMON SYMPHONY; byloje T-177/08, dėl ieškinio, pareikšto dėl 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 005/2007) dėl prašymo suteikti SUMOST 01 veislei augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje; byloje T-242/09, dėl ieškinio, pareikšto dėl 2009 m. sausio 23 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 010/2007) dėl prašymo panaikinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, suteiktą veislei LEMON SYMPHONY,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas N. J. Forwood (pranešėjas), teisėjai F. Dehousse ir J. Schwarcz,

posėdžio sekretorė C. Heeren, administratorė,

* Proceso kalba: vokiečių.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 28 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 Pagal 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje (OL L 227, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t., p. 390; toliau – reglamentas) 5 straipsnio 1 ir 2 dalis:

„1. Augalų veislių teisinės apsaugos objektu Bendrijoje gali būti visų botaninių genčių ir rūšių veislės, įskaitant *inter alia* tarpgentinius ar tarprūšinius hibridus.

2. Šiame reglamente „veislė“ – augalų grupė, priklausanti pačiam žemiausiam žinomam botaniniam taksonui, kuri, nepaisant to, ar visiškai atitinka augalų veislių teisinės apsaugos suteikimo sąlygas, gali būti:

— apibrėžiama pagal nurodyto genotipo ar genotipų kombinacijai būdingus požymius,

— išsiskirianti iš bet kurios kitos augalų grupės bent vienu būdingu požymiu,

ir

— dėl jos gebėjimo nekintamai daugintis laikoma atskiru vienetu.“

2 Pagal reglamento 6 straipsnį augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje yra suteikiama veislėms, kurios yra išskirtinės, vienodos, stabilios ir naujos. Išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo kriterijai dažnai išreiškiami sutrumpinimu anglų kalba DUS (*distinctiveness*, *uniformity*, *stability*).

3 Reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Veislė yra laikoma išskirtine, jei ji tam tikru genotipu ar genotipų kombinacija savo požymiais aiškiai skiriasi nuo bet kurios kitos iki paraiškos pateikimo datos, nustatomos pagal 51 straipsnį, visuotinai žinomos veislės“.

4 Vienodumo, stabilumo ir naujumo kriterijai apibrėžti atitinkamai reglamento 8, 9 ir 10 straipsniuose.

Ginčo aplinkybės

Administracinės procedūros BAVT

5 1996 m. rugsėjo 5 d. į bylą įstojęs asmuo Jørn Hansson, remdamasis reglamentu, pateikė Bendrijos augalų veislių tarnybai (BAVT) paraišką dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje. Ši paraiška įregistruota numeriu 1996/0984. Augalų veislė, kurią taip buvo prašoma apsaugoti, yra veislė LEMON SYMPHONY, priklausanti rūšiai *Osteospermum ecklonis*.

6 1994 m. ši veislė jau buvo paraiškos dėl apsaugos Japonijoje, kurią pateikė jos gavėjas Masayuki Sekiguchi, objektas. 1994 m. balandžio 18 d. šia proga sudarytame „veislės požymių sąraše“ skiltyje „Viso augalo forma“ buvo įrašytas įvertinimas 5, t. y. „vidutinis“.

7 BAVT įpareigojo *Bundessortenamt* (Federalinė augalų veislių tarnyba, Vokietija) atlikti LEMON SYMPHONY techninę ekspertizę pagal reglamento 55 straipsnio 1 dalį.

8 1996 m. lapkričio 6 d. laišku *Bundessortenamt* paprašė BAVT patiekti jai LEMON SYMPHONY augalinę medžiagą, kad ji galėtų atlikti techninę ekspertizę. Šiame laiške buvo pažymėta, kad tai turi būti „20 jaunų augalų, tinkančių pardavimui, neapgenėtų ir neapdorotų augimo reguliatoriais“.

9 1997 m. sausio 10 d. į bylą įstojęs asmuo nusiuntė *Bundessortenamt* prašomą augalinę medžiagą.

10 1997 m. sausio 13 d. laišku, kurį pasirašė už LEMON SYMPHONY techninę ekspertizę atsakinga *Bundessortenamt* darbuotoja dr. Menne, *Bundessortenamt* BAVT nurodė:

„Remdamiesi BAVT techninio protokolo dėl skiriamųjų požymių, vienodumo ir stabilumo vertinimo II punkto antra pastraipa informuojame Jus, kad aptariamą ir mums atsiųstą veislės dauginamąją medžiagą sudaro pardavimui skirti augalai su žiedpumpuriais, apdoroti augimo reguliatoriais ir apgenėti. Todėl kyla grėsmė, kad techninė ekspertizė bus atlikta netinkamai.“

11 Vis dėlto techninė ekspertizė buvo atlikta vėliau, t. y. 1997 m., o *Bundessortenamt* ir šiandien negali patvirtinti, ar buvo tiriama pati į bylą įstojusio asmens atsiųsta augalinė medžiaga, ar iš šios medžiagos atskirtos gyvašakės, kaip tai matyti iš bylos medžiagoje esančių 1997 m. sausio 30 d. ranka padarytų užrašų, kuriuose nurodoma: „*Bundessortenamt* atskyrė gyvašakes, palaukti, TK 30/01/97.“ Atliekant šią techninę ekspertizę, kuri buvo atlikta remiantis 1997 m. rugpjūčio 8 d. *Bundessortenamt* „požymių lentele VI“, kuri tuo metu galiojo kaip gairės, LEMON SYMPHONY buvo palyginta su tam tikromis kitomis *Osteospermum* veislėmis. Atlikusi šią techninę ekspertizę *Bundessortenamt* padarė išvadą, kad LEMON SYMPHONY atitinka DUS kriterijus, kad jai galėtų būti suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje.

12 1997 m. spalio 16 d. *Bundessortenamt*, remdamasi ta pačia „požymių lentele VI“, pataisė ekspertizės ataskaitą, prie kurios buvo pridėtas oficialus LEMON SYMPHONY aprašas. Iš jo matyti, kad požymis „Stiebo forma“ apibūdintas kaip „status“ (įvertinimas 1).

13 1999 m. balandžio 6 d. BAVT sprendimu LEMON SYMPHONY buvo suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir 1997 m. *Bundessortenamt* patvirtintas oficialus šios veislės aprašas buvo perkeltas į Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą.

14 2001 m. lapkričio 26 d. ieškovas Ralf Schräder, remdamasis reglamentu, pateikė BAVT paraišką dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje. Ši paraiška įregistruota numeriu 2001/1758. Apsaugą prašyta suteikti augalų veislei SUMCOL 01, priklausančiai *Osteospermum ecklonis* rūšiai. Šią veislę augina ir parduoda *Jungpflanzen Grünewald GmbH* (toliau – *Grünewald*) bendrovė, kurios 5 % priklauso ieškovui kaip bendrasavininkui.

15 Manydamas, kad auginant ir parduodant SUMOST 01 pažeidžiamos jo teisės į LEMON SYMPHONY, į bylą įstojęs asmuo Vokietijos civiliniuose teismuose pareiškė *Grünewald* ieškinį dėl tokio teisių pažeidimo, siekdamas, kad šiai būtų nurodyta nutraukti prekybą SUMOST 01 ir atlyginti žalą. Nurodęs atlikti teismo ekspertizę *Bundessortenamt*, kuri atliko „bandomąjį lyginamosios kultūros auginimą“ ir padarė išvadą, jog SUMOST 01 aiškiai nesiskiria nuo LEMON SYMPHONY, *Landgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apygardos teismas, Vokietija) patenkino šiuos ieškinius 2005 m. liepos 12 d. sprendimu, kuris buvo patvirtintas apeliacine tvarka 2006 m. gruodžio 21 d. *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apeliacinis apygardos teismas, Vokietija) sprendimu. Atliekant šią teismo ekspertizę *Grünewald* teigė, kad lyginant panaudota LEMON SYMPHONY augalinė medžiaga neatitiko augalinės medžiagos, tirtos 1997 m., siekiant, kad šiai veislei būtų suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje. *Grünewald Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis federalinis teismas, Vokietija)

pareikštas kasacinis skundas dėl kompetencijos nebuvimo ir sprendimo peržiūros buvo atmestas 2009 m. balandžio 23 d. šio teismo sprendimu. Tačiau šis sprendimas gali būti peržiūrėtas, jei LEMON SYMPHONY teisinė apsauga Bendrijoje turėtų būti panaikinta.

16 Vokietijos civiliniuose teismuose vykstant procedūrai dėl teisių pažeidimo į bylą įstojęs asmuo teigė, kad LEMON SYMPHONY veislė niekada nebuvo stati. Šiuo klausimu jis pateikė 2003 m. lapkričio 21 d. ekspertizės ataskaitą, kurią parengė dr. Ludolph iš Hanoverio (Vokietija) *Lehr- und Versuchsanstalt für Gartenbau* (sodininkystės mokslinių tyrimų institutas). Šioje ataskaitoje ekspertas pažymėjo:

„Atlikus 1997 m. *Bundessortenamt* tyrimą LEMON SYMPHONY buvo apibrėžta kaip stati veislė. Atliekant bandymus sukaupta patirtis ir stebėjimai, taip pat pastaruoju metu atlikti vertinimai ir tyrimai rodo, kad LEMON SYMPHONY nėra visiškai stačiai auganti veislė. Jei nuo sodinimo ir iki maždaug dviejų mėnesių po kultūros persodinimo į vazoną ji be abejonių auga santykinai stačiai, paskui augimo po atviru dangumi laikotarpio viduryje (birželį ar liepą, atsižvelgiant į sodinimo pradžią) daugybė stiebų, kurie yra santykinai lankstūs, siekia pasvirti į šoną ir gali būti apibūdinti tik kaip pusiau statūs. LEMON SYMPHONY tokia forma būdinga nuo pat jos atsiradimo rinkoje. Pridėtoje nuotraukoje <...>, kuri paimta iš šios veislės atsiradimo rinkoje metais išleisto specializuoto leidinio, matyti pusiau stati forma. Veislė NAIROBI, su kuria lyginama dėl ekspertizės gairių TG/176/3 požymių lentelėje nurodyto jos stataus augimo, auga stačiai visą vegetacinį laikotarpį. NAIROBI forma iš esmės skiriasi nuo LEMON SYMPHONY. Kai kuriuose kituose vėlesniuose *Bundessortenamt* veislių aprašuose, pavyzdžiui, veislės SEIMORA, kitos SYMPHONY veislės, turinčios tuos pačius augimo požymius kaip ir LEMON SYMPHONY, apibūdinamos kaip pusiau stačios.“

17 Vykstant procesui Vokietijos civiliniuose teismuose dėl teisių pažeidimo BAVT įpareigojo *Bundessortenamt* atlikti SUMOST 01 techninę ekspertizę, kaip numatyta reglamento 55 straipsnio 1 dalyje. Atliekant šią techninę ekspertizę, būtent nuo 2001 m., LEMON SYMPHONY, be kita ko, buvo panaudota kaip lyginamoji veislė. Ši techninė ekspertizė buvo atlikta remiantis naujomis išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo vertinimo gairėmis TG/176/3, kurias 2000 m. balandžio 5 d. nustatė Tarptautinė naujų augalų veislių apsaugos sąjunga (UPOV).

18 Pirmoje SUMOST 01 ekspertizės ataskaitoje, išsiųstoje ieškovui 2003 m. rugpjūčio 1 d., *Bundessortenamt* pažymėjo, kad reikia tirti dar metus, nes buvo nuspręsta, jog minėta veislė nesiskiria nuo lyginamosios veislės LEMON SYMPHONY.

19 2003 m. spalio 27 d. į bylą įstojęs asmuo nusiuntė BAVT protestą raštu dėl augalų veislių teisinės apsaugos suteikimo SUMOST 01 Bendrijoje, kaip numatyta reglamento 59 straipsnyje.

20 2004 m. spalio 7 d. *Bundessortenamt* parengė antrą SUMOST 01 ekspertizės ataskaitą, kurioje padarė išvadą, kad ši veislė aiškiai nesiskiria nuo kitų visuotinai žinomų veislių, visų pirma nuo LEMON SYMPHONY.

21 2004 m. spalio 26 d. ieškovas pateikė prašymą atšaukti LEMON SYMPHONY suteiktą augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje pagal reglamento 21 straipsnį ir 9 straipsnį „Stabilumas“, motyvuodamas tuo, kad bent nuo 2002 m. ši veislė nebeatitinka savo oficialaus aprašo, kuris 1997 m. buvo pateiktas Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrui. Grįsdamas šį prašymą jis iš esmės nurodo, kad 2001 m. atliekant LEMON SYMPHONY ekspertizę remiantis nuo 2001 m. taikomomis ekspertizės gairėmis TG/176/3 įvairūs šios veislės požymiai gavo kitokius įvertinimus, palyginti su tos pačios veislės 1997 m. oficialiu aprašu. Tai, jo nuomone, parodo, kad nagrinėjamai veislei trūksta stabilumo.

22 2004 m. gruodžio 7 d. BAVT nusprendė atlikti techninį patikrinimą pagal reglamento 64 straipsnį, kad nustatytų, ar yra užtikrintas LEMON SYMPHONY besitęsiantis nekintamumas. 2004 m. gruodžio 15 d. apie šį sprendimą buvo pranešta ieškovui ir į bylą įstojusiam asmeniui. Techninė ekspertizė buvo atlikta

taikant tas pačias gaires, kaip numatytosios BAVT 2002 m. spalio 31 d. patvirtintame išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo vertinimo protokole CPVO-TP/176/1, kuris pats buvo grindžiamas ekspertizės gairėmis TG/176/3.

23 Iš 2005 m. sausio 5 d. *Bundessortenamt* elektroninio laiško BAVT matyti, kad paprastai požymių apraše nustatytų neatitikimų priežastimi gali būti įvairūs veiksniai, kaip antai neatitikimai dėl aplinkosauginių veiksnių, įvertinimų skalės pakeitimas iš esmės pasikeitus lyginamųjų veislių, į kurias reikia atsižvelgti, skaičiui, tai pat įvertinimų pasikeitimas dėl naujų ekspertizės gairių taikymo. Šie paaiškinimai atitinka 2004 m. lapkričio 17 d. *Bundessortenamt* ekspertės dr. Menne, kurią *Landgericht Düsseldorf* paskyrė teismo eksperte, pateiktus paaiškinimus.

24 2005 m. vasario 23 d. į bylą įstojęs asmuo pateikė protestą dėl LEMON SYMPHONY veislės išbraukimo iš registro.

25 2005 m. rugsėjo 14 d. *Bundessortenamt* parengė ekspertizės ataskaitą, kurioje buvo nuspręsta palaikyti LEMON SYMPHONY. Prie šios ataskaitos buvo pridėtas tos pačios dienos naujas augalo aprašas, iš kurio, be kita ko, matyti, kad požymis „Stiebo forma“ buvo apibūdintas kaip „pusiau status iki horizontalaus“ (įvertinimas 4).

26 2005 m. rugsėjo 26 d. *Bundessortenamt* parengė trečią SUMOST 01 ekspertizės ataskaitą, iš kurios taip pat matyti, kad ši veislė akivaizdžiai nesiskyrė nuo LEMON SYMPHONY.

27 2006 m. kovo 22 d. BAVT pateikė *Bundessortenamt* klausimą, ar turint omenyje 1997–2005 m. padarytus *Osteospermum* taikytinų ekspertizės gairių pakeitimus buvo galima patvirtinti techninį veislės LEMON SYMPHONY, kuri buvo tiriama 2005 m., aprašą, kuriame požymiai būtų aprašyti remiantis 1997 m. galiojusiomis gairėmis. 2006 m. balandžio 12 d. laišku *Bundessortenamt* BAVT pranešė, kad aprašo negalima pateikti remiantis „požymių lentele IV“, kurią ji naudojo 1997 m. ir padarė nuorodą į dokumentą „Komentaras dėl prašymo atšaukti veislės LEMON SYMPHONY, EU1996/0984 augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje“, pridėtą prie šio sprendimo 23 punkte minėto 2005 m. sausio 5 d. laiško.

28 2006 m. gegužės 18 d. elektroniniu laišku *Bundessortenamt* BAVT nurodė:

„Pridedame 1997, 2003 ir 2004 m. padarytas LEMON SYMPHONY nuotraukas. Jose galima pamatyti, kad stiebo forma nepasikeitė.

1997 m. nuotrauka buvo skenuota iš diapozityvo, todėl jos spalvos ir kokybė šiek tiek skiriasi nuo 2003 ir 2004 m. skaitmeninių nuotraukų. T. Leidereiter yra žinomos šios nuotraukos, nes jos buvo panaudotos teismo procese dėl SUMOST 01 (2001/1758).

Pasikeitė ne veislė, o mūsų taikoma stiebo formos matavimo skalė. Tai paaiškinta *Haltung_Triebe* dokumente. 1997 m. mums buvo žinomos tik apie 40 *Osteospermum* veislių ir mes stiebų formas vertinome lygindami su šiomis veislėmis. Vėliau veislių skaičius gerokai padidėjo ir mes turime taikyti šiam požymiui kitą skalę (tai reikia padaryti per „Jahr 2“).“

29 2006 m. birželio 12 d. laišku BAVT vėl kreipėsi į *Bundessortenamt* ir nurodė: „Siekdami padėti [BAVT] nustatyti šį ryšį, dėl kiekvieno požymio, [paminėto] 1997 m. galiojusiame protokole dėl *Osteospermum*, norėtume pažymėti, koks buvo veislės LEMON SYMPHONY požymių raiškos laipsnis atliekant 2005 m. tyrimą ir koks yra santykis su pagal 2001 m. patvirtintą protokolą atliktais stebėjimais.“

30 2006 m. rugpjūčio 2 d. *Bundessortenamt* į 2006 m. birželio 12 d. BAVT prašymą atsakė:

„Iš 2005 m. techninės ekspertizės matyti, kad veislė stabili. Tai reiškia, kad atsižvelgiant į konkrečias aplinkos sąlygas, pasikeitusias gaires ir asortimentą pateikta augalinė medžiaga atitinka 1997 m. veislės aprašą.

Sprendimą dėl požymių stabilumo turi priimti ekspertas. Paaiškinimas dėl akivaizdžių skirtumų 1997 ir 2005 m. aprašuose pridedamas.“

31 Iš 2006 m. rugpjūčio 2 d. *Bundessortenamt* sprendimo ir atitinkamai 1997 ir 2005 m. LEMON SYMPHONY techninių ekspertizių rezultatų, kuriuos ši tarnyba nustatė ir apie kuriuos pranešė ieškovui 2006 m. rugpjūčio 25 d., palyginimo matyti, kad, šios tarnybos nuomone, požymio „Stiebo forma“ įvertinimo skirtumą galima paaiškinti aplinkybe, jog „požymių lentelėje VI“, kurią ši tarnyba naudojo 1997 m., nebuvo nė vienos lyginamosios veislės ir kad šiais metais LEMON SYMPHONY buvo stačiausia veislė. Be to, nuo 1997 m. gerokai padaugėjo *Osteospermum ecklonis* rūšies veislių ir iš dalies pasikeitė ekspertizės gairės, o tai lėmė būtinybę taisyti raiškos laipsnį.

32 2006 m. rugpjūčio 25 d. laišku BAVT pasiūlė į bylą įstojusiam asmeniui pataisyti oficialų LEMON SYMPHONY aprašą, pateiktą Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrui 1997 m., nauju 2005 m. rugsėjo 14 d. veislės aprašu. BAVT manė, kad šis pataisymas būtinas dėl, pirma, pažangos selekcijos srityje, kuri įvyko nuo 1997 m., kai buvo atlikta minėtos veislės ekspertizė ir, antra, 2001 m. padarytų ekspertizės gairių pakeitimų.

33 2006 m. rugsėjo 22 d. laišku į bylą įstojęs asmuo pritarė šiam pasiūlymui.

34 2007 m. vasario 19 m. sprendimu (toliau – sprendimas atmesti) BAVT priėmė ieškovo protestus dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo SUMOST 01 ir atmetė paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje šiai veislei, motyvuodama iš esmės tuo, kad ši veislė akivaizdžiai nesiskiria nuo LEMON SYMPHONY, todėl nėra įvykdytos reglamento 7 straipsnyje išdėstytos sąlygos. BAVT, be kita ko, pažymėjo, kad iš techninės ekspertizės matyti, jog SUMOST 01 skiriasi nuo LEMON SYMPHONY tik vienu požymiu, būtent žydėjimo pradžia, ir tik vienu įvertinimu, todėl *Osteospermum* rūšies veislių atveju šis skirtumas yra pernelyg mažas, kad jos akivaizdžiai skirtųsi. Be to, BAVT manymu, LEMON SYMPHONY yra stabili.

35 2007 m. balandžio 11 d. ieškovas pateikė prašymą panaikinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, suteiktą LEMON SYMPHONY pagal reglamento 20 straipsnį, motyvuodamas iš esmės tuo, kad ši veislė niekada neegzistavo tokios formos, kokia buvo nurodyta oficialiame jos apraše, 1997 m. pateiktame Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrui.

36 2007 m. balandžio 18 d. BAVT į bylą įstojusiam asmeniui pranešė apie sprendimą savo iniciatyva pataisyti oficialų LEMON SYMPHONY aprašą, kaip numatyta reglamento 87 straipsnio 4 dalyje (toliau – sprendimas pataisyti aprašą). Prie šio laiško buvo pridėtas pataisytas pagal 2005 m. techninės ekspertizės rezultatus aprašas.

37 2007 m. gegužės 10 d. laišku (toliau – sprendimas dėl prašymo atšaukti) BAVT pranešė ieškovui, kad kompetentingas komitetas patikrino, ar reglamento 21 straipsnio taikymo sąlygos įvykdytos ir padarė išvadą, jog šiuo atveju taip nėra, todėl, jo nuomone, nebuvo priimta jokio sprendimo dėl atšaukimo pagal minėtą 21 straipsnį. Anot šio komiteto, atitinkamose reglamento nuostatose nenumatytas teisėtas pagrindas priimti eksplicitinį sprendimą, remiantis pateiktu prašymu ar savo iniciatyva, nepriimti sprendimo atšaukti teisinę apsaugą Bendrijoje.

38 2007 m. gegužės 10 d. laišku BAVT į bylą įstojusį asmenį taip pat paragino pateikti pastabas dėl ieškovo prašymo panaikinti LEMON SYMPHONY suteiktą augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje. Į bylą įstojęs asmuo užginčijo šį prašymą 2007 birželio 1 d.

39 2007 m. gegužės 21 d. BAVT ieškovui pranešė apie sprendimą pataisyti aprašą ir pakeisti oficialų LEMON SYMPHONY aprašą, pateiktą Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrui 1997 m., 2005 m. aprašu.

40 2007 m. rugsėjo 26 d. BAVT atmetė prašymą panaikinti LEMON SYMPHONY suteiktą augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, kurį ieškovas pateikė pagal reglamento 20 straipsnį (toliau – sprendimas dėl prašymo panaikinti). BAVT nuomone, apdorojimas augimo reguliatoriais nebūtinai atsispindėjo techninės ekspertizės rezultatuose, turint omenyje, kad augalinė medžiaga buvo užauginta per laikotarpį, per kurį apdorojimo poveikis gali išnykti. Be to, anot BAVT, *Bundessortenamt* patvirtino, kad ekspertizė atlikta teisingai.

Procedūros BAVT Apeliacinėje taryboje bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007

41 2007 m. gegužės 10 d. ieškovas Apeliacinei tarybai pateikė apeliacinį skundą dėl sprendimo atmesti, kuris buvo užregistruotas Nr. A 005/2007.

42 Grįsdamas šį apeliacinį skundą ieškovas iš esmės nurodė, kad turint omenyje daugybę skirtumų tarp 1997 m. oficialaus LEMON SYMPHONY aprašo ir kultūros bandymų po atviru dangumi, kurie su veisle kandidate SUMOST 01 buvo atlikti 2001 ir 2002 m., rezultatų, šiai veislei turėjo būti suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje. Be to, ieškovas prašė konstatuoti, kad LEMON SYMPHONY nebeegzistavo. Jis tvirtino, kad ekspertizei panaudota šios veislės augalinė medžiaga buvo apdorota augimo reguliatoriumi, priešingai nei reikalaujama pagal ekspertizės gairių nuostatas. Be to, jo nuomone, veislės aprašą galima taisyti atsižvelgiant tik į „sąlyginius“, o ne į „absoliučius“, kaip antai augalo forma, požymius. Galiausiai jis mano, kad aplinkybę, jog veislė kandidatė buvo pripažinta nesiskiriančia, lėmė tai, kad lyginamajam tyrimui pateikta šios veislės augalinė medžiaga iš tikrųjų buvo veislės kandidatės SUMOST 01 medžiaga.

43 2007 m. birželio 11 d. ieškovas Apeliacinei tarybai pateikė apeliacinį skundą dėl sprendimo dėl prašymo atšaukti, kuris buvo užregistruotas Nr. A 006/2007.

44 Grįsdamas šį apeliacinį skundą jis iš esmės nurodė, kad turi teisę pateikti skundą pagal reglamento 68 ir 67 straipsnių nuostatas, kuriose aiškiai daroma nuoroda į pagal minėto reglamento 21 straipsnį priimtus sprendimus, jog šio sprendimo 37 punkte cituotas 2007 m. gegužės 10 d. BAVT laiškas yra sprendimas, kuriuo atsisakyta priimti sprendimą, kurį būtų galima apskųsti, ir kad kaip apeliacinio proceso šalis jis turėjo teisę į BAVT sprendimą, net jei ši būtų nusprendusi, jog teisinės apsaugos neprašoma atšaukti.

45 2007 m. liepos 12 d. ieškovas Apeliacinei tarybai pateikė apeliacinį skundą dėl sprendimo pataisyti aprašą, kuris buvo užregistruotas Nr. A 007/2007.

46 Grįsdamas šį apeliacinį skundą jis iš esmės nurodė, kad turi teisę pateikti apeliacinį skundą pagal reglamento 68 ir 67 straipsnių nuostatas, kad sprendimas savo iniciatyva pataisyti oficialų LEMON SYMPHONY aprašą tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs, kad LEMON SYMPHONY yra veislė, lyginama su jo veisle SUMOST 01, kuriai buvo paprašyta suteikti teisinę apsaugą, kad iš techninės ekspertizės matyti, jog veislė kandidatė aiškiai nesiskyrė nuo lyginamosios veislės, kad BAVT grindė savo vertinimą pataisytu aprašu, kuris nuo 1997 m. aprašo skyrėsi esminiais aspektais, ir kad jei vertinimas būtų grindžiamas 1997 m. aprašu, veislės būtų buvusios pripažintos aiškiai besiskiriančiomis.

47 Iš 2007 m. rugsėjo 20 d. Apeliacinės tarybos sekretoriato šios Tarybos pirmininkei skirto elektroninio laiško matyti, kad susisiekus su suinteresuotosiomis šalimis paaiškėjo, jog posėdžio data, kuri galėtų tikti visoms suinteresuotosioms šalims bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007, yra tik pirmoji 2007 m. gruodžio mėn. savaitė.

48 2007 m. rugsėjo 20 d. Apeliacinei tarybai skirtu laišku ieškovo advokatas, reaguodamas į telefoninį pokalbį, per kurį Apeliacinės tarybos sekretoriatas pranešė jam apie ketinimą surengti bendrą, arba bent jau tą pačią dieną bylose A 005/2007 ir A 006/2007, žodinį nagrinėjimą, pažymėjo, kad šiuo metu

nėra prasmės priimti bendrą sprendimą bylose A 005/2007 ir A 006/2007, nes panaikinimo procedūra byloje A 010/2007 tebevyksta BAVT. Jis teigė, kad šios trys bylos turėtų būti sujungtos vėliau, o bylose A 005/2007 ir A 006/2007 negalima priimti jokio sprendimo, kol nebus nuspręsta byloje A 010/2007. Jis taip pat pažymėjo, kad ieškovas žino, jog šių dviejų bylų nukėlimas neišvengiamai lems didelį vėlavimą, nes turės būti pakeista Apeliacinės tarybos sudėtis, tačiau yra pasiruošęs sutikti su šiuo vėlavimu.

49 2007 m. spalio 9 d. Apeliacinė taryba išsiuntė šalims faksimilę „Pasiruošimas žodiniam nagrinėjimui apeliacinėse procedūrose dėl SUMOST 01 ir LEMON SYMPHONY“, kurioje paminėjo bylas A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007 ir netiesiogiai padarė nuorodą į 1995 m. gegužės 31 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1239/95, nustatantį įgyvendinimo taisykles Tarybos reglamentui (EB) Nr. 2100/94 taikyti dėl Bendrijos augalų veislių tarnybos atliekamų procedūrų (OL L 121, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 17 t., p. 327, toliau – Įgyvendinimo reglamentas). Šioje faksimilėje buvo nurodyta:

„Remdamasi [Įgyvendinimo] reglamento 50 straipsniu BAVT Apeliacinės tarybos pirmininkė numato sukviesti šalis dalyvauti žodiniame nagrinėjime 2007 m. gruodžio 4 d. <...> Jei per dešimt dienų nuo šios faksimilės gavimo dienos BAVT Apeliacinės tarybos sekretoriatas negaus iš Jūsų motyvuotų prieštaravimų, bus preziumuojama, kad su pasiūlyta data sutikta ir atitinkamai bus išsiųsti šaukimai.

Atkreipiame Jūsų dėmesį taip pat į [Įgyvendinimo] reglamento 59 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta, kad „jei procedūrų šalis, kuri buvo tinkamai pakviesta į [BAVT] atliekamą žodinį nagrinėjimą, neatvyksta, procedūra gali būti tęsiama be jos.“

Prašome atsakyti Apeliacinės tarybos sekretoriatui išsiunčiant faksimilę per dešimt dienų <...>“

50 Apatiniame dešiniajame minėtos faksimilės kampe buvo apibrėžta zona, kurioje buvo šis tekstas: „Prašome nurodyti datą, pasirašyti ir nedelsiant atsiųsti faksu Apeliacinės tarybos sekretoriatui šio dokumento gavimo patvirtinimą.“

51 Ieškovo advokatas pasirašė aptariamą dokumento gavimo patvirtinimą, įrašė jame datą ir 2007 m. spalio 9 d. nusiuntė Apeliacinės tarybos sekretoriatui.

52 2007 m. spalio 17 d. laišku Apeliacinės tarybos pirmininkė šalims nurodė:

„Taryba nepatenkino 2007 m. rugsėjo 20 d. pareiškėjo prašymo perkelti posėdžio trijose procedūrose datą.

Taryba mano, kad procedūroje A 006 (pripažinimas negaliojančiu) reikia nustatyti, ar pareiškėjas gali reikalauti priimti [BAVT] sprendimą, dėl kurio būtų galima pateikti apeliacinį skundą ir kurio turinį (iš esmės) „LEMON SYMPHONY nėra neegzistuojanti“ būtinai reikia išsamiai aptarti per žodinį nagrinėjimą. Tai yra su apeliacinio skundo pagrįstumu susijęs klausimas. Šiuo metu Taryba mano, kad 2007 m. gegužės 10 d. [BAVT] laiškas yra atsakymas į pareiškėjo prašymą panaikinti, todėl pagal Vokietijoje taikomą praktiką teisine prasme jis yra sprendimas. Atmetus apeliacinį skundą, o tai reiškia, kad negali būti reikalaujama priimti neigiamą sprendimą, procedūra buvo užbaigta. Jei pareiškėjas būtų laimėjęs, 2007 m. gegužės 10 d. atsakymas be jokių abejonių būtų traktuojamas kaip neigiamas atsakymas (nurodyti [BAVT] dar kartą pataisyti tokį sprendimą, be abejo, būtų pernelyg formalu). Vėliau Taryba išnagrinės neegzistavimo klausimą. Ši byla gali būti išspręsta neatsižvelgiant į procedūros A 007 (veislės aprašas) baigtį.

Paskui reikės išnagrinėti bylą A 005 (protesto procedūra dėl paraiškos suteikti apsaugą) atsižvelgiant į LEMON SYMPHONY neegzistavimą arba jos buvimą. Ši byla taip pat turėtų būti išspręsta.

Šaukimo dalyvauti procedūroje A 007 (veislės aprašas) dar negalima išsiųsti, nes dar nevisiškai sumokėtas skundo nagrinėjimo mokestis. Tačiau ją reikėtų spręsti kartu, nes faktinės aplinkybės yra susijusios. Pažymėsime, kad Taryba pirmiausia turės išnagrinėti skundo priimtinumo klausimą. Šis skundas pateiktas dėl LEMON SYMPHONY teisinės apsaugos Bendrijoje savininkui skirto laiško, kurio kopiją pareiškėjas iš [BAVT] turbūt gavo susipažinti. Galima abejoti, ar tai „sprendimas“. Net ir šiuo atveju, kaip procedūroje A 006, reikia kelti klausimą, ar pareiškėjas gali daryti poveikį [BAVT] sprendimui pateikdamas skundą.

Todėl siekiant, kad Taryba ir kita šalis tinkamai pasirengtų procedūroms, pareiškėjas turi kuo greičiau informuoti, ar 2007 m. gruodžio 4 d. taip pat reikia išnagrinėti bylą [A 007/2007], ir jei taip, per nustatytą terminą turėtų būti sumokėti papildomi mokesčiai.“

53 2007 m. spalio 19 d. Apeliacinės tarybos pirmininkei skirtu laišku ieškovo advokatas pateikė protestus dėl 2007 m. gruodžio 4 d. žodinio nagrinėjimo eigos. Konkrečiai kalbant, jis tvirtino, kad remiantis 2007 m. spalio 17 d. Apeliacinės tarybos pirmininkės laiške pateikta informacija galima daryti prielaidą, jog Taryba nesuprato procedūros dalyko ir manė, kad kalbama apie panaikinimo, o ne atšaukimo procedūrą. Be to, jis pakartojo savo požiūrį, kad šioje stadijoje dėl bylų A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007 negalima priimti sprendimo, todėl, jo nuomone, šiais metais nebūtina numatyti dar vienos žodinio nagrinėjimo procedūros, ir kad pirmenybė teikiama panaikinimo procedūrai (byla A 010/2007). Galiausiai įtardamas šališkumą ir remdamasis reglamento 81 straipsnio 2 dalimi ir 48 straipsnio 3 dalimi jis prieštaravo, kad būtų atsižvelgta į *Bundessortenamt* tarnautojų pateiktą informaciją.

54 2007 m. spalio 29 d. registruotu laišku, kurio gavimą ieškovo advokatas patvirtino 2007 m. lapkričio 6 d., šalys buvo oficialiai pašauktos dalyvauti 2007 m. gruodžio 4 d. žodiniame nagrinėjime bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007.

55 2007 m. spalio 30 d. ieškovo advokatas gavo šaukimą 2007 m. gruodžio 5 d. 12 val. atvykti į *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas, Vokietija) posėdį. Jis iš karto perdavė jį Apeliacinės tarybos pirmininkei ir nurodė, kad jis, kaip už šią bylą atsakingas asmuo, turi šiame posėdyje dalyvauti asmeniškai.

56 2007 m. lapkričio 5 d. ieškovo advokatui skirtu elektroniniu laišku Apeliacinės tarybos pirmininkė reagavo į jo pateiktus protestus. Darydama aiškią nuorodą į savo 2007 m. spalio 17 d. laišką Apeliacinės tarybos pirmininkė pažymėjo, kad nemato „jokių priežasčių nukelti žodinį nagrinėjimą“ ir atkreipė dėmesį, jog „neabejotinai“ bus nagrinėjamas reglamento 21 straipsnis, o ne jo 20 straipsnis. Ji dar kartą paklausė, ar 2007 m. gruodžio 4 d. taip pat reikės nagrinėti bylą A 007/2007. Tuo atveju, jei ją reikės nagrinėti, Apeliacinės tarybos pirmininkė paprašė skubiai sumokėti dar nesumokėtus mokesčius.

57 2007 m. lapkričio 8 d. ieškovo advokatui skirtame elektroniniame laiške Apeliacinės tarybos pirmininkė pažymėjo, kad žodiniam nagrinėjimui Apeliacinėje taryboje suteikiama „pirmenybė“ *Landgericht Hamburg* posėdžio atžvilgiu, nes atitinkamas šaukimas buvo išsiųstas 2007 m. spalio 29 d.

58 2007 m. lapkričio 14 d. Apeliacinei tarybai skirtame laiške ir faksimilėje ieškovo advokatas pažymėjo, kad daro prielaidą, jog šaukimas nėra susijęs su procedūra byloje A 007/2007, nes Apeliacinė taryba paprašė jo pritarimo žodiniam nagrinėjimui šioje byloje ir jo negavo. Jis pakartojo, kad nesutinka su galimu *Bundessortenamt* tarnautojų pateiktos informacijos panaudojimu.

59 2007 m. lapkričio 14 d. Apeliacinei tarybai skirtame laiške ir faksimilėje ieškovo advokatas taip pat pastebėjo, kad Apeliacinė taryba negali rengti žodinio nagrinėjimo 2007 m. gruodžio 4 d., nes nebuvo laikomasi atvykimo į posėdį termino. Jis taip pat atkreipė dėmesį į Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies pažeidimo pasekmes.

60 2007 m. lapkričio 15 d. elektroniniu laišku Apeliacinės tarybos pirmininkė ieškovo advokatui atsakė, kad šaukimas, be abejo, susijęs taip pat su procedūra byloje A 007/2007.

61 2007 m. lapkričio 26 d. elektroniniu laišku Apeliacinės tarybos pirmininkė ieškovo advokatui, be kita ko, nurodė, kad oficialus šaukimas yra tik „datos patvirtinimas“ ir pažymėjo, jog aplinkybė, kad jis buvo įteiktas 2007 m. lapkričio 6 d., „nėra svarbi“. Ji pateikė jam taip pat tokį klausimą: „Ar gali būti, kad Jūs pamiršote, jog 2007 m. spalio 9 d. jau sutikote su šia data?“

62 2007 m. lapkričio 29 d. elektroniniame laiške ieškovo advokatas Apeliacinės tarybos sekretoriatui teigė, kad nei jis, nei jo klientas į žodinį nagrinėjimą neatvyks.

63 Kaip matyti iš posėdžio protokolų, neatsižvelgdama į ieškovo protestus 2007 m. gruodžio 4 d. Apeliacinė taryba surengė žodinį nagrinėjimą visose trijose bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007 šiam nedalyvaujant. Pirmiausia buvo išnagrinėta byla A 006/2007, o paskui – A 005/2007.

64 Šiose procedūrose dr. Menne dalyvavo kaip *Bundessortenamt* ekspertė ir BAVT tarnautoja. Ji, be kita ko, nurodė, kad 1997 m. LEMON SYMPHONY techninei ekspertizei pateikta augalinė medžiaga neabejotinai buvo apdorota augimo reguliatoriais, bet kad atliekant ekspertizę vis dėlto nekilo jokių problemų, nes „augalai augo visiškai įprastai“. Ji taip pat pažymėjo, kad atliekant šią techninę ekspertizę „augimo reguliatorių poveikis jau buvo išnykęs“, ir tvirtino, kad „LEMON SYMPHONY atveju nebuvo abejojama dėl 1997 m. liepos–rugpjūčio mėn. atliktų bandymų kokybės“. Į bylą įstojęs asmuo savo ruožtu tvirtino, kad „augimo reguliatoriai paprastai, o konkrečiai kalbant *Osteospermum* atveju, veikia tik 4–6 savaites“.

65 2007 m. gruodžio 4 d. sprendimu (byla A 006/2007) Apeliacinė taryba atmetė kaip priimtiną, bet nepagrįstą ieškovo apeliacinį skundą dėl sprendimo dėl prašymo atšaukti.

66 2007 m. gruodžio 4 d. sprendimu (byla A 005/2007) Apeliacinė taryba atmetė kaip priimtiną, bet nepagrįstą ieškovo apeliacinį skundą dėl sprendimo atmesti.

67 2007 m. gruodžio 4 d. sprendimu (byla A 007/2007) Apeliacinė taryba atmetė kaip nepriimtiną ieškovo apeliacinį skundą dėl sprendimo pataisyti aprašą.

68 Kiekvienoje iš šių trijų bylų Apeliacinė taryba iš pradžių konstatavo, kad šaukimas į žodinį nagrinėjimą buvo išsiųstas tinkamai. Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad nors tiesa, jog nebuvo laikomasi Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalyje nustatyto vieno mėnesio termino, tačiau kadangi apie šaukimą ieškovui buvo pranešta tik 2007 m. lapkričio 6 d., tai nesukėlė pasekmių, nes su juo buvo sutarta dėl 2007 m. gruodžio 4 d., kaip reikalaujama pagal minėtą nuostatą. Kaip teigia Apeliacinė taryba, iš tikrųjų ieškovas jau buvo raštu sutikęs su jos pasiūlyta data, t. y. 2007 m. gruodžio 4 d. Be to, ieškovas nepasinaudojo jam numatyta galimybe per dešimt dienų, t. y. iki 2007 m. spalio 19 d., raštu nurodyti kliūtis dalyvauti šiame posėdyje, pagrįstas motyvuotais prieštaravimais. Nuo nurodytos datos ieškovas taip pat žinojo, kad sutikus su data bus išsiųstas šaukimas. Be to, patvirtinime apie 2007 m. spalio 29 d. šaukimo gavimą, kurį ieškovas pasirašė 2007 m. lapkričio 6 d., ranka buvo parašytas užrašas „bereits not[iert]“ (jau pažymėta). Taigi buvo paisoma tikslo, dėl kurio nustatomas vieno mėn. terminas atvykti į posėdį, būtent garantuoti pašauktajai šaliai bent vieno mėnesio arba, jei ji sutinka, trumpesnį laikotarpį pasirengti.

69 Be to, Apeliacinė taryba atmetė ieškovo prašymus nukelti posėdžio datą dėl to, kad jo advokatas dalyvaus kito teismo posėdyje, ir sustabdyti procedūrą, kol bus priimtas sprendimas, kuriuo bus užbaigta panaikinimo procedūra (byla A 010/2007) arba dėl to, kad kitose bylose dar negali būti priimtas sprendimas, arba dėl to, kad Vokietijos civiliniuose teismuose vyksta procesas dėl teisių pažeidimo.

70 Apeliacinės tarybos pirmininkės įgaliojimai baigėsi 2007 m. gruodžio 16 d.

Procedūra BAVT Apeliacinėje taryboje byloje A 010/2007

71 2007 m. spalio 19 d. ieškovas Apeliacinei tarybai pateikė apeliacinį skundą dėl sprendimo dėl prašymo panaikinti, kuris buvo užregistruotas Nr. A 010/2007.

72 Grįsdamas šį apeliacinį skundą ieškovas iš esmės nurodė, kad augalinė medžiaga, kuri buvo tiriama 1997 m. atliekant LEMON SYMPHONY techninę ekspertizę, buvo su trūkumais. Jis pabrėžė, kad atsiųsti augalai galėjo būti dauginti gyvašakėmis ir kad paskui šios gyvašakės galėjo būti panaudotos atliekant techninę ekspertizę. Be to, jis nurodė skirtumus, palyginti su Japonijoje padarytu LEMON SYMPHONY aprašu (žr. šio sprendimo 6 punktą). Jis pateikė šio sprendimo 16 punkte cituotą dr. Ludolph ekspertizės ataskaitą. Jis taip pat pastebėjo, kad visos nuo 2001 m. taikomose ekspertizės gairėse kaip pavyzdys nurodytos veislės, išskyrus veislę NAIROBI, 1997 m. buvo lyginamos su LEMON SYMPHONY. Atsižvelgdamas į dr. Menne ir į bylą įstojusio asmens teiginius per 2007 m. gruodžio 4 d. posėdį bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007 ieškovas pasiūlė atlikus ekspertizę patikrinti jo teiginį, kad apdorojimo augimo reguliatoriumi poveikis tyrimui neapribotas 4–6 savaitėmis. Galiausiai ieškovas paaiškino, kad jo prašymas panaikinti buvo grindžiamas reglamento 20 straipsnio 1 dalies a punktu ir 7 straipsniu. Jo nuomone, kadangi veislė gali būti pripažinta išskirtine, tik jei aiškiai skiriasi požymiais, kuriuos lemia genotipas ar genotipų kombinacija, šiuo atveju negalima kalbėti apie išskirtinumą, jeigu požymius lemia mechaninis apdorojimas ir apdorojimas augimo reguliatoriais.

73 Gavęs šaukimą į posėdį ieškovas kitame 2009 m. sausio 12 d. pareiškime prieštaravo, kad dr. Menne jame dalyvautų ir kad į jos parodymus būtų atsižvelgta.

74 Šiame pareiškime ieškovas dar kartą pasiūlė atlikus ekspertizę įrodyti, kad 1997 m. atliktos LEMON SYMPHONY DUS ekspertizės rezultatai paaiškinami ne genotipu, o cheminiu ir mechaniniu apdorojimu arba aplinkybe, jog atsiųstos augalų gyvašakės buvo panaudotos. Be to, ieškovas aiškiai paprašė suteikti jam galimybę pateikti siūlomus įrodymus.

75 Žodinis nagrinėjimas Apeliacinėje taryboje byloje A 010/2007 įvyko 2009 m. sausio 23 d.

76 2009 m. sausio 23 d. sprendimu (byla A 010/2007), apie kurį ieškovui buvo pranešta 2009 m. balandžio 15 d., Apeliacinė taryba atmetė ieškovo apeliacinį skundą dėl sprendimo dėl prašymo panaikinti kaip priimtiną, bet nepagrįstą ir nurodė tokius motyvus:

„4. Ieškovas grindžia savo apeliacinį skundą tvirtinimu, kad 1997 m. atlikta veislės LEMON SYMPHONY ekspertizė buvo klaidinga, nes tiriama medžiaga netenkino tiekiamai medžiagai keliamų reikalavimų dėl to, kad buvo apdorota augimo reguliatoriumi ir tai buvo augalas su žiedpumpuriais. *Bundessortenamt* [BAVT] pažymėjo, kad egzistuoja grėsmė ekspertizės patikimumui, jei ši medžiaga buvo panaudota, bet patarė tęsti ekspertizę ir atskirti patiektos medžiagos gyvašakes. Yra įprasta dauginti gyvašakėmis visas atliekant ekspertizę naudotas veisles atskiriant gyvašakes kartu, siekiant įsitikinti, kad visos medžiagos yra to paties fiziologinio amžiaus. Klausimas dėl cheminio apdorojimo nėra toks paprastas kaip teigia ieškovas. Pagal *Osteospermum* taikomą BAVT techninį protokolą TP 176/1 reikalaujama, kad medžiaga nebūtų chemiškai apdorota, nebent kompetentingos institucijos būtų leidusios tokį apdorojimą. Panaši nuostata buvo 1996 m., t. y. kol dėl šios veislės nebuvo priimtas [minėtas protokolas] ir [UPOV (Tarptautinė konvencija dėl naujų augalų veislių apsaugos)] gairės. Atrodo ieškovas neatsižvelgė į aplinkybę, kad 1997 m. ekspertizė buvo atlikta remiantis *Bundessortenamt* ir [BAVT] sudarytu protokolu, todėl šios nuorodos į UPOV aprašą klaidingos. Dėl apdorojimo augimo reguliatoriumi poveikio galima padaryti išvadą, kad jis neturėjo įtakos ekspertizei. Dauginant panaudoto augimo reguliatoriaus poveikis paprastai nėra ilgalaikis, nes vėliau kontroliuojant augalo augimą jį reikia papildomai apipurkšti augimo reguliatoriais. [Į bylą įstojusio asmens] pateikta informacija, kad augimo reguliatoriai naudojami tik pradinio augimo stadijoje ir kad jų poveikis išnyksta po 4–6 savaičių, yra įtikinama. Tvirtinimas, kad ekspertizės rezultatai negalioja, nes buvo panaudota netinkama medžiaga, nepagrįstas.

<...>

Ieškovo nurodyta aplinkybė, kad visos [ekspertizės] gairėse [TG/176/3] paminėtos kontrolinės veislės buvo žinomos 1997 m., nėra svarbi, nes veislės aprašas yra teisingas, kiek tai susiję su veislėmis, kurios [BAVT] ir *Bundessortenamt* buvo žinomos tiriant LEMON SYMPHONY.

<...>

6. Pati veislė LEMON SYMPHONY, gauta genetiškai sukryžminus (*sic*) rūšis *Osteospermum* ir *Dimorphoteca*, yra unikali ne tik dėl savo morfologinių savybių, bet taip pat dėl ilgo žydėjimo laikotarpio, kuris yra ilgesnis nei dabartinių *Osteospermum* rūšių žydėjimo laikotarpis. Iš Japonijos ataskaitos, kuria grindžiama bylos medžiaga, matyti, kad panaudotos kontrolinės veislės buvo *Dimorphoteca* veislės. Dėl LEMON SYMPHONY unikalaus pobūdžio atliekant *Bundessortenamt* ekspertizę 1997 m. buvo neįmanoma rasti kontrolinių veislių, su kuriomis ją būtų galima lyginti.

<...>

7. Ieškovas neteigia, kad LEMON SYMPHONY nesiskiria nuo vienos iš UPOV kontrolinių veislių. Ieškovas nepaminėjo vienintelės veislės, kuri prašymo pateikimo momentu nesiskyrė nuo LEMON SYMPHONY, o būtent tai yra reikalaujama pagal [reglamento] 20 straipsnio 1 dalį, pavadinimo, tačiau grindžia savo apeliacinį skundą siekiu įrodyti, kad veislė nebuvo tokia kaip dabar ir kad ekspertizės rezultatai negalioja, nes pateikta medžiaga netinkama."

77 2009 m. kovo 30 d. Apeliacinei tarybai išsiųstame laiške ieškovas pateikė kelis kaltinimus ir protestus tiek dėl 2009 m. sausio 23 d. posėdžio protokolo, tiek dėl jo eigos, kuomet buvo padaryta rimtų klaidų, kurias jis Bendrajame Teisme siūlo įrodyti liudytojų parodymais. Šiame laiške, be kita ko, tvirtinama:

„2. Netiksli informacija apie tariamą [BAVT] ir *Bundessortenamt* susitarimą

a) Protokolo p. 2 esanti informacija, kad „vėliau" [BAVT] perdavė su *Bundessortenamt* sudaryto susitarimo kopiją, klaidingai ir todėl netiksliai parodo įvykius. Iki Apeliacinės tarybos sprendimo dėl dr. Menne dalyvavimo posėdyje priėmimo ieškovas neturėjo galimybės pateikti savo nuomonę dėl [BAVT] sudaryto „susitarimo".

Faktiškai, prieš pat pasitarimą, [BAVT] Apeliacinei tarybai perdavė dokumentą, tačiau nepateikė jo taip pat ieškovui.

Tik per kitą posėdžio pertrauką, kai Apeliacinė taryba jau buvo išėjusi į pasitarimą, ieškovui buvo pateikta dokumento „EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT" kopija (Ekspertizės tarnyba – įgaliojimas atstovauti). Iki Tarybos pasitarimo ir sprendimo priėmimo ieškovas neturėjo galimybės pateikti savo nuomonę dėl šio dokumento.

Būtent todėl ieškovas pažymi, kad pažeista jo teisė būti išklausytam. Iš tikrųjų, kadangi Taryba pasitarusi paskelbė sprendimą leisti dr. Menne dalyvauti posėdyje, ji grindė savo sprendimą taip pat aplinkybe, kad „BAVT ir *Bundessortenamt* sudarytame susitarime nėra nieko", dėl ko dr. Menne negalėtų dalyvauti posėdyje, vadinasi ji rėmėsi jai perduotu dokumentu. Remiantis tuo, reikia konstatuoti, jog pažeistas reglamento <...> 75 straipsnis, nes ieškovas nei žodžiu, nei raštu neturėjo galimybės pateikti nuomonę dėl šio susitarimo.

b) Protokole nėra net vėliau ieškovo pateiktų protestų dėl [BAVT] perduoto dokumento „EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT", tačiau į juos reikia atsižvelgti priimant sprendimą dėl esmės:

Ieškovui pateiktoje kopijoje nėra nė vieno parašo. Ieškovas aiškiai pažymėjo, kad bet kuriuo atveju susitarimas nebegaliojo nuo 2006 m. gruodžio 31 d. (žr. minėto susitarimo 11 straipsnio 1 dalį).

Remdamasis dokumento 11 straipsnio 1 dalimi ieškovas taip pat nesutinka su [BAVT] pirmininko per posėdį pateiktu atsakymu, kad sudarytas susitarimas galiojo atliekant ginčijamą ekspertizę. Iš tiesų pagal šią nuostatą susitarimas galiojo bent nuo 2005 m. sausio 1 d. Apie tai taip pat nebuvo pažymėta protokole.

Ieškovas per posėdį taip pat užginčijo [BAVT] pirmininko teiginį, kad susitarimas buvo pratęstas, nes nėra atitinkamų įrodymų, tačiau apie šį ginčijimą nebuvo pažymėta protokole.

Galiausiai protokole taip pat nepažymėta apie Apeliacinės tarybos nurodymą [BAVT] pateikti galiojantį susitarimo variantą.

Siekdami būti kiek tik įmanoma išsamūs leidžiame sau taip pat pastebėti, kad ieškovui perduotame dokumente *Bundessortenamt* net neįvardijama kaip [BAVT] kontrahentė. Be to, Įgyvendinimo reglamento 15 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad ekspertizės tarnybos personalo veiksmai būtų atliekami „pagal [susitarimą]“. Todėl susitarime aiškiai numatyti veiksmai gali būti laikomi [BAVT] veiksmais trečiųjų šalių atžvilgiu. Taigi nepakanka, kad dėl tam tikrų veiksmų susitarime „nebūtų nieko“.

3. Dr. Menne parodymai

Dr. Menne per posėdį duoti parodymai protokole išdėstyti neišsamiai ir netiksliai:

a) Veikiausiai didžiausias protokolo trūkumas yra šis:

Per posėdį ieškovas dr. Menne paklausė, ar veislės LEMON SYMPHONY DUS ekspertizė buvo atlikta su [ieškovo] atsiųstais augalais, ar su augalais, išaugintais iš nuo jų atskirtų gyvašakių. Dr. Menne atsakė į šį klausimą ir nurodė, kad šiuo klausimu nieko neatsimena, todėl šiuo metu negali patvirtinti, ar veislės LEMON SYMPHONY DUS ekspertizė buvo atlikta su atsiųstais, ar kitos kartos augalais. Dėl šio fakto visus dr. Menne parodymus dėl ekspertizės atlikimo reikia laikyti neturinčiais įrodomosios galios, nes neaišku, kaip ši ponia galėtų pateikti savo nuomonę apie ekspertizę, jei net nežino ekspertizės objekto.

Dr. Menne tvirtinimas, kad ji gali patvirtinti, jog augimo reguliatorius, kuriuo buvo apdorota veislė LEMON SYMPHONY, neturėjo jokios įtakos techninei ekspertizei, taip pat nėra vertingas. Jei dr. Menne jau nebeatsimena atliekant ekspertizę panaudotų augalų, ji juo labiau negali patvirtinti augalų ir augimo reguliatoriaus ryšio.

Protokole taip pat nepaminėta aplinkybė, kad Apeliacinė taryba nusprendė, jog ieškovo klausimas dr. Menne, kaip ji paaiškina [BAVT] surinktoje medžiagoje esantį ranka padarytą užrašą, kad gyvašakės gautos iš atsiųstų augalų, nepriimtinas.

b) Protokolo p. 4 pateiktas konstatavimas, kad dr. Menne neabejojo dėl aplinkybės, jog augimo reguliatoriaus poveikis negalėjo tęstis ilgiau kaip mėnesį, klaidingas. Faktiškai dr. Menne pareiškė, kad, jos nuomone, po 6–8 savaičių augimo reguliatoriai nedaro poveikio augalams.

c) Taip pat reikia pripažinti, kad protokole pateikta dr. Menne išvada, kuria patvirtinama, jog 1997 m. veislė LEMON SYMPHONY buvo vienintelė žinoma tokio tipo veislė, yra netiksli. Atvirkščiai, dr. Menne pateisino šį „vieną požymį“ tuo, kad ši veislė, kitaip nei visos kitos tuo metu žinomos veislės, žydėjo visus metus, įskaitant šaltą laikotarpį. Ieškovas jai atsakė, kad šis požymis nėra kaip nors susijęs su veislės išvaizda. Vien tik iš šio požymio negalima nustatyti, ar veislė yra išskirtinė, kaip tai suprantama pagal reglamento 7 straipsnį <...>

Priimdama sprendimą Apeliacinė taryba turėtų atsižvelgti į išdėstytus aspektus.

4. Ieškovo 2009 m. sausio 12 d. pareiškime pateikti pasiūlymai pateikti įrodymų

Pastabų 48 ir 49 punktuose [BAVT] Apeliacinės tarybos paprašė atmesti pasiūlymus pateikti įrodymų. Tačiau protokole nėra jokios informacijos apie ieškovo paaiškinimus dėl 2009 m. sausio 12 d. pareiškime pateiktų pasiūlymų pateikti įrodymų.

Protokole neminima aplinkybė, kad per posėdį ieškovas pasiūlė papildomai įrodyti savo tvirtinimą, jog atliekant 1997 m. ekspertizę buvo daromas poveikis dėl apdorojimo augimo reguliatoriais. Šiuo klausimu ieškovas pasiūlė atlikti naują kultūros augalinės medžiagos su žiedpumpuriais, apgenėtos ir chemiškai apdorotos, bandomąjį auginimą ir pateikti įvertinti šį bandomąjį auginimą nepriklausomam ekspertui.

5. Kiti netikslumai ir klaidos

Protokole yra kitų netikslumų ir klaidų, kurias mes trumpai išdėstysime taip:

a) Nusprendusi leisti dr. Menne dalyvauti likusioje posėdžio dalyje Apeliacinė taryba nereikalavo, kad dr. Menne pateiktų nuomonę „kaip ekspertė“. Atitinkamas konstatavimas protokolo p. 3 klaidingas ir prieštarauja p. 4 antrai pastraipai, kurioje tvirtinama, kad kaip procedūros šalis dr. Menne yra „[BAVT] dalis]“. Kiek tai susiję su dr. Menne apklausa, aplinkybė, kad Apeliacinė taryba nepriėmė sprendimo dėl įrodymų pagal Įgyvendinimo reglamento 60 straipsnio 1 dalį, taip pat paneigia dr. Menne kaip ekspertės teiginį.

b) Protokole padaryta pastaba, iš kurios matyti, kad ieškovas pažymi (tik) aplinkybę, jog 1997 m. atlikta DUS ekspertizė buvo „nepatikima“, yra netiksli. Atvirkščiai, ieškovas tvirtino, kad jo prašymas panaikinti buvo grindžiamas argumentu, jog 1997 m. veislės apraše apibrėžta veislė LEMON SYPHONY nebuvo išskirtinė, nes požymių konstatavimas nebuvo pagrįstas tiriamo augalo genotipu.

6. Prašymas

Ieškovas prašo, kad posėdžio protokolas būtų pataisytas ir kad būtų ištaisyti netikslumai, klaidos ir nekonkretumai. Sprendimas dėl esmės turi būti grindžiamas tokia posėdžio eiga, kokia bus parodyta pataisytame protokole.“

78 2009 m. balandžio 7 d. elektroniniu laišku Apeliacinė taryba ieškovui pranešė, kad kitos šalys buvo supažindintos su jo pastabomis dėl posėdžio protokolo.

Procesas

79 Pareiškimu, kurį Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis teismas) kanceliarija gavo 2008 m. balandžio 3 d., ieškovas pareiškė ieškinį dėl Sprendimo A 007/2007, kuris buvo užregistruotas Nr. T-133/08.

80 Pareiškimu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2008 m. balandžio 4 d., ieškovas pareiškė ieškinį dėl Sprendimo A 006/2007, kuris buvo užregistruotas Nr. T-134/08.

81 Pareiškimu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2008 m. gegužės 13 d., ieškovas pareiškė ieškinį dėl Sprendimo A 005/2007, kuris buvo užregistruotas Nr. T-177/08.

82 2008 m. rugsėjo 3 d. Pirmosios instancijos teismo septintosios kolegijos pirmininko nutartimi, išklausius šalis, bylos T-133/08, T-134/08 ir T-177/08 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas sprendimas.

83 Dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2009 m. vasario 25 d., ieškovas, remdamasis Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalimi, paprašė leisti jam pateikti naują pagrindą. Prie šio dokumento buvo pridėtos rašytinės pastabos, kurias 2009 m. sausio 23 d. BAVT pateikė Apeliacinėje taryboje per žodinį nagrinėjimą byloje A 010/2007. Šis dokumentas ir jo priedas buvo pridėtos prie bylos medžiagos, o kitų šalių buvo paprašyta atsakyti ir pateikti savo rašytines pastabas. BAVT įvykdė šį prašymą ir 2009 m. gegužės 23 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė raštą. Į bylą įstojęs asmuo pateikė savo pastabas triplike.

84 Taikydamas 2009 m. birželio 22 d. proceso organizavimo priemonę Pirmosios instancijos teismas (septintoji kolegija) paprašė šalių pranešti jam apie apeliacinės procedūros byloje A 010/2007 baigtį ir išvadas, kurias prireikus reikia padaryti iš Apeliacinės tarybos sprendimo šioje byloje, kiek tai susiję su procedūros susijusiose bylose baigtimi T-133/08, T-134/08 ir T-177/08. Šalys įvykdė šį prašymą per nustatytus terminus.

85 Pareiškimu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2009 m. birželio 24 d., ieškovas pareiškė ieškinį dėl Sprendimo A 010/2007, kuris buvo užregistruotas Nr. T-242/09.

86 2010 m. birželio 15 d. Bendrojo Teismo septintosios kolegijos pirmininko nutartimi, išklausius šalis, sujungtos bylos T-133/08, T-134/08, T-177/08 ir byla T-242/09 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas sprendimas.

87 Naujųjų teismo metų pradžioje pasikeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėčiai, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į antrąją kolegiją, todėl ši byla taip pat buvo paskirta antrajai kolegijai.

88 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu Bendrasis Teismas (antroji kolegija), pagal Procedūros reglamento 135bis straipsnį konstatavęs, kad kai kurios šalys per nustatytą terminą pateikė šiuo klausimu motyvuotą prašymą, nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

89 Per 2012 m. vasario 28 d. posėdį buvo išklausytos šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Bendrojo Teismo (antroji kolegija) pateiktus klausimus.

Šalių reikalavimai

90 Byloje T-133/08 ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti Sprendimą A 007/2007 ir pripažinti negaliojančiu sprendimą pataisyti aprašą,

— priteisti iš BAVT bylinėjimosi išlaidas.

91 Byloje T-134/08 ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti Sprendimą A 006/2007,

— priteisti iš BAVT bylinėjimosi išlaidas.

92 Byloje T-177/08 ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti Sprendimą A 005/2007;

— priteisti iš BAVT bylinėjimosi išlaidas.

93 Byloje T-242/09 ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti Sprendimą A 010/2007,

— priteisti iš BAVT bylinėjimosi išlaidas.

94 Jei Bendrasis Teismas nuspręstų, kad faktines aplinkybes reikia aiškintis, toje pačioje byloje T-242/09 ieškovas jo taip pat prašo taikyti tokias proceso organizavimo priemones:

— priimti jo siūlomus įrodymus, kuriais siekiama patvirtinti tvirtinimą, kad per 2009 m. sausio 23 d. posėdį dr. Menne pareiškė, jog nebeprisimena, ar LEMON SYMPHONY techninė ekspertizė buvo atlikta su atsiųstais augalais, ar su šių augalų gyvašakėmis,

— priimti jo siūlomą įrodymą ekspertizę, kuriuo patvirtinamas jo tvirtinimas, kad *Osteospermum* rūšies augalinės medžiagos apdorojimo augimo reguliatoriais ir mechaninio genėjimo poveikis tiriant kultūrą „nebuvo išnykęs“ ir todėl turėjo įtakos minėtos ekspertizės rezultatams,

— tiek, kiek Bendrojo Teismo nuomone yra būtina, priimti kitus įrodymus, kuriuos jis pasiūlė per apeliacinio skundo nagrinėjimo procedūrą ir šiame ieškinyje.

95 BAVT Bendrojo Teismo prašo:

— ieškinio byloje T-133/08 dalį, susijusią su sprendimo pataisyti aprašą panaikinimu, atmesti kaip nepriimtiną, o likusią ieškinio dalį – kaip nepagrįstą,

— atmesti ieškinius bylose T-134/08 ir T-177/08 kaip nepagrįstus,

— atmesti ieškinį byloje T-242/09 kaip nepriimtiną ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas,

— tuo atveju jei kuris nors iš ieškiniuose nurodytų reikalavimų būtų patenkintas, nuspręsti, kad ji turi padengti tik savo bylinėjimosi išlaidas.

96 Be to, BAVT Bendrojo Teismo prašo atmesti ieškovo pateiktą prašymą taikyti proceso organizavimo priemones byloje T-242/09.

97 Kiekvienoje iš bylų T-133/08, T-134/08, T-177/08 ir T-242/09 įstojęs į bylą asmuo Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas,

Pirminės pastabos dėl keturių susijusių bylų ryšių ir dėl tvarkos, kuria jas reikia nagrinėti

98 Kaip teisingai pažymi ieškovas savo rašytiniuose dokumentuose ir pakartojo per posėdį, trys pirmos susijusios bylos T-133/08, T-134/08 ir T-177/08 yra viena su kita susijusios glaudžiu tarpusavio priklausomybės ryšiu, o, be to, jos yra susijusios su byla T-242/09 (LEMON SYMPHONY panaikinimo procedūra) priklausomybės ryšiu, dėl kurio ši byla šiame sprendime turi būti nagrinėjama pirmoji. Iš tikrųjų jos baigtis turėtų lemiamą reikšmę trijų kitų bylų baigčiai, jei Sprendimas A 010/2007 būtų panaikintas. Toliau augančia pirmenybės ir priklausomybės tvarka eina byla T-134/08 (LEMON SYMPHONY atšaukimo procedūra), paskui byla T-133/08 (LEMON SYMPHONY aprašo

pataisymas) ir galiausiai byla T-177/08 (paraiška suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje SUMOST 01). Tačiau trys pastarosios bylos šiame sprendime bus nagrinėjamos kartu, nes jose ginčijamuose sprendimuose, atrodo, padaryta ta pati procesinė klaida ir vienodai pažeista teisė į gynybą, kaip tai bus nurodyta šio sprendimo 216 ir paskesniuose punktuose.

99 Per posėdį ieškovas pažymėjo, kad jis daugiau nesilaiko požiūrio, kurį iš pradžių gynė byloje T-134/08, ir kad nuo šiol laikosi požiūrio, ginamo byloje T-242/09, pagal kurį LEMON SYMPHONY išliko stabili, tačiau nebuvo tinkamai aprašyta 1997 m. Tačiau oficialiai jis neatsiėmė ieškinio byloje T-134/08, todėl reikia tęsti jos nagrinėjimą.

Byla T-242/09

Dėl priimtinumo

100 Sprendime A 010/2007 Apeliacinė taryba nusprendė, kad ieškovas kaip procedūros, kurioje turi būti priimtas sprendimas dėl prašymo panaikinti, šalis turėjo teisę pateikti jai apeliacinį skundą.

101 BAVT tvirtina, kad nepritaria šiam požiūriui ir nurodo, jog ieškovas nebuvo panaikinimo procedūros šalis, nes nepateikė savo atitinkamo prašymo pagal Įgyvendinimo reglamento 1 straipsnio 2 dalį. Anot BAVT, pagal reglamento 20 straipsnį pradedama procedūra iš principo yra procedūra, pradedama institucijos iniciatyva. Tačiau BAVT mano, kad dėl tokios Apeliacinės tarybos padarytos teisės klaidos nekyla pasekmių, nes, jos nuomone, ieškovas galėjo pateikti apeliacinį skundą dėl sprendimo panaikinti kaip kitokį statusą turintis asmuo, t. y. kaip asmuo, su kuriuo sprendimas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs.

102 Šiomis aplinkybėmis BAVT ir į bylą įstojęs asmuo mano, kad ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtiną. Anot šalių, prašymas panaikinti veislės teisinę apsaugą priimtinas atsižvelgiant į reglamento 20 straipsnio 1 dalies a punktą ir 7 straipsnį tik jei yra nurodytos faktinės aplinkybės ir pateikti įrodymai, patvirtinantys, kad ši veislė bent vienu svarbiu genetinės sandaros kriterijumi nesiskyrė nuo bet kurios kitos veislės, apie kurios egzistavimą buvo gerai žinoma pateikiant paraišką dėl teisinės apsaugos. Tačiau šiuo atveju ieškovas rėmėsi tik procesinėmis klaidomis, kurios buvo nesvarbios ir į kurias BAVT ar jos Apeliacinė taryba neturėtų atsižvelgti vykstant panaikinimo procedūrai pagal reglamento 20 straipsnį.

103 Vis dėlto, atrodo, nereikia pateikti nuomonės dėl šių klausimų, nes, kaip bus nurodyta toliau, šis ieškinys bet kuriuo atveju atmestinas kaip nepagrįstas. Remdamasis nusistovėjusia teismų praktika Bendrasis Teismas iš tikrųjų turi įvertinti, ar tinkamas teisingumo vykdymas nagrinėjamos bylos aplinkybėmis pateisintų ieškinio byloje atmetimą iš esmės, prieš tai nepriėmus sprendimo dėl atsakovės pateikto prieštaravimo dėl priimtinumo (2002 m. vasario 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Taryba prieš Boehringer*, C-23/00 P, Rink. p. I-1873, 50–52 punktai ir 2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Cofradía de pescadores „San Pedro“ de Bermeo ir kt. prieš Tarybą*, C-6/06 P, neskelbiamo Rinkinyje, 21 punktą).

Dėl esmės

104 Grįsdamas ieškinį ieškovas pateikia keturis pagrindus, susijusius atitinkamai su reglamento 76 ir 81 straipsnių nuostatų pažeidimu, reglamento 20 ir 7 straipsnių nuostatų pažeidimu, reglamento 75 straipsnio pažeidimu ir Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 76 ir 81 straipsnių nuostatų pažeidimu

– Šalių argumentai

105 Ieškovas teigia, kad pažeistas „*ex officio* principas“ ir pažymi, jog ginčijamas sprendimas yra nepakankamai nuoseklus. Šiuo atžvilgiu jis nurodė, kad neginčija Apeliacinės tarybos atlikto įrodymų vertinimo rezultato. Atvirkščiai, ji priėmė teisės požiūriu klaidingą sprendimą, nes nerinko ir nevertino įrodymų, o tik vienašališkai ir nepatikrinusi rėmėsi kitų procedūros šalių kitaip nepatvirtintais argumentais, kurie buvo pripažinti kaip „įtikinantys“, ir neatsižvelgė nei į jo svarbius ir motyvuotus protestus, nei į pasiūlymus pateikti įrodymų.

106 Ieškovo nuomone, nepadariusi teisės klaidos Apeliacinė taryba negalėjo įsitikinti, kad 1997 m. LEMON SYMPHONY buvo nuolat tiriama ir kad BAVT teisingai konstatavo, jog ši veislė yra išskirtinė, kaip nurodyta reglamento 7 straipsnyje.

107 Konkrečiai tariant, ieškovas teigia, pirma, kad Apeliacinė taryba pažeidė reglamento 76 ir 81 straipsnius, nes nepriėmė kad ir vieno jo pasiūlyto įrodymo, nors daug su LEMON SYMPHONY technine ekspertize susijusių faktų reikėjo įrodyti ir jis pats prašė nutarti taikyti atitinkamas tyrimo priemones.

108 Šiuo klausimu ieškovas iš pradžių pažymi, kad nustatyta, jog priešingai nei reikalauja pripažinti *Bundessortenamt*, 1997 m. į bylą įstojusio asmens techninei ekspertizei atsiųstą augalinę medžiagą sudaro pardavimui skirti augalai su žiedpumpuriais, kurie buvo apdoroti augimo reguliatoriais ir apgenėti. Ginčai kyla tik dėl šio apdorojimo poveikio veislės apraše aprašytai išvaizdai.

109 Paskui jis kaltina Apeliacinę tarybą tuo, pirma, jog ši neišnagrinėjo klausimo, kokių augalų techninė ekspertizė buvo atlikta. Tačiau išspręsti šį klausimą yra labai svarbu. Ieškovas teigė, kad jei gyvašakės būtų buvusios atskirtos 1997 m. sausio mėn., iš jų išaugę augalai nustatant požymius 1997 m. rugpjūčio mėn. būtų negalėję būti tokios kultūros stadijos, kokios buvo kultūros bandomųjų auginimų objektu buvę lyginami augalai, kurie *Bundessortenamt* turėjo būti pateikti 1996 m. gruodžio mėn., ir jis pasiūlė įrodyti savo teiginius ekspertize.

110 Šiuo atžvilgiu Apeliacinės tarybos teiginys, kad „įprasta dauginti gyvašakėmis visas atliekant ekspertizę naudotas veisles atskiriant gyvašakes kartu, siekiant įsitikinti, kad visos medžiagos yra to paties fiziologinio amžiaus“, yra nenuoseklus ir nepatvirtintas įrodymais. Apeliacinė taryba niekaip neįrodė, kad minėtos „įprastos praktikos“ šiuo atveju buvo laikomasi visų lyginamų veislių atžvilgiu. Šiuo klausimu ji tik paminėjo BAVT *Bundessortenamt* duotą „patarimą“ tęsti tyrimą atskiriant gyvašakes. Be to, kiti jos teiginiai apie augimo reguliatorių poveikį buvo perdėti, jei ji norėjo apginti požiūrį, kad naudojant gyvašakes atmetama bet kokio poveikio galimybė. Kad ir kaip būtų, „prielaida“, kuria rėmėsi Apeliacinė taryba, nebuvo įrodyta, nes ji nenurodė imtis kokių nors tyrimo priemonių, skirtų patvirtinti šį teiginį. Jis taip pat nebuvo patvirtintas dr. Menne teiginiais, nes per Apeliacinės tarybos posėdį ji nurodė, kad nebegali prisiminti, ar techninė ekspertizė buvo atlikta su apdorotais augalais, ar su šių augalų gyvašakėmis.

111 Kadangi ginčijamą sprendimą reikia aiškinti taip, kad Apeliacinė taryba taip pat manė, jog 1997 m. buvo atlikta chemiškai ir mechaniškai apdorotų augalų techninė ekspertizė, ieškovas taip pat kaltina Apeliacinę tarybą tuo, antra, kad ji padarė nenuoseklias ir įrodymais nepatvirtintas išvadas dėl tariamo apdorojimo poveikio augalams nebuvimo. Šiuo klausimu ieškovas primena, kad nuolat tvirtino, jog chemiškai ir mechaniškai apdorotos augalinės medžiagos, kuri kaip „pardavimui skirtas augalas su žiedpumpuriais“ yra dar ir kitokios kultūros stadijos nei palyginimui panaudoti „jauni augalai“, techninė ekspertizė neleidžia konstatuoti, kad veislė yra išskirtinė, kaip nurodyta reglamento

7 straipsnyje. Siekdamas patvirtinti šiuos teiginius, visų pirma dėl ilgalaikio augimo reguliatorių poveikio, jis kelis kartus ir dar per Apeliacinės tarybos posėdį pasiūlė juos įrodyti atlikus ekspertizę ir paprašė nutarti taikyti atitinkamas tyrimo priemones.

112 Šiuo klausimu ginčijamo Apeliacinės tarybos sprendimo 4 dalyje (p. 7) padarytos išvados buvo pagrįstos ne argumentais, kuriuos per procedūrą joje pateikė šalys, o procedūros metu jos pačios padarytomis prielaidomis. Jos juo labiau neišplaukė iš bylos medžiagos ir nebuvo patvirtintos įrodymais, nes nepaisydama ieškovo prašymų Apeliacinė taryba netaikė nė vienos tyrimo priemonės ir suteikė pirmenybę dr. Menne argumentams. Apeliacinės tarybos tvirtinimai, kad ekspertizės gairės TG/176/3 netaikytinos, neturi reikšmės ir bet kuriuo atveju klaidingi, kaip matyti iš 1996 m. lapkričio 6 d. *Bundessortenamt* laiško. Galiausiai Apeliacinė taryba neatsižvelgė į neginčijamą faktą, kad į bylą įstojusio asmens atsiųsti augalai buvo „pardavimui skirti augalai su žiedpumpuriais“, kitaip tariant, visiškai išsivystę augalai prieš pat žydėjimą, kurių nebuvo galima lyginti su jaunais augalais.

113 Antra, ieškovas nurodo, kad Apeliacinė taryba neatsižvelgė į daugelį jo pateiktų faktinių duomenų arba įvertino juos akivaizdžiai klaidingai.

114 Šiomis aplinkybėmis ieškovas primena, kad jis nuolat ginčijo, jog 1997 ir 2005 m. tiriami kaip veislės LEMON SYMPHONY augalinė medžiaga augalai, kaip nurodo BAVT, tariamai buvo identiški. Jo nuomone, aplinkybė, kad nuo 2002 m. minėta veislė negalėjo būti aprašoma taip pat kaip 1997 m., leidžia daryti išvadą, jog tais metais atlikta šios veislės techninė ekspertizė yra nepatikima dėl to, kad 1997 m. medžiaga buvo apdorota. Apeliacinė taryba neišnagrinėjo šio ieškovo argumento ir ginčijamo sprendimo 5 dalyje (p. 8) padarė išvadą, kad 1997 ir 2005 m. veislės LEMON SYMPHONY buvo identiškos ir tik dėl to, jog buvo taikomos pakeistos gairės, nuo 2000 m. veislė turėjo būti aprašyta kitaip. Ieškovo nuomone, ši išvada neturi reikšmės.

115 Pirma, iš tiesų nė viena šalis neginčijo ieškovo argumento, kad augalams, 2001 m. ištirtiems kaip augalinė veislės LEMON SYMPHONY medžiaga, kiek tai susiję su požymiu „Stiebo forma“, buvo priskirtas raiškos laipsnis „status iki pusiau stataus (2)“. Tačiau šiais ekspertizės atlikimo metais jau buvo taikomos ekspertizės gairės TG/176/3. Todėl logiškai neįmanoma paaiškinti fakto, kad, kiek tai susiję su tuo pačiu požymiu, taikant šias gaires raiškos laipsnis „pusiau status iki horizontalaus (5)“ buvo priskirtas tik 2005 m. Tačiau esminis aprašo pasikeitimas turėjo būti konstatuotas jau 2001 m.

116 Antra, aplinkybė, kad „Stiebo forma“ požymį turinčių veislių pavyzdžiai pirmą kartą buvo paminėti būtent ekspertizės gairėse TG/176/3, nors „požymių lentelėje IV“ apie juos nebuvo paminėta, taip pat negali pagrįsti ginčijamo sprendimo. Iš tiesų ieškovo argumentas, kad visos kaip pavyzdžiai nurodytos veislės (išskyrus veislę NAIROBI) jau buvo išaugintos atliekant 1997 m. techninę ekspertizę, taip pat nebuvo ginčijamas. Kadangi buvo atliktas palyginimas su šiomis veislėmis, Apeliacinės tarybos išvada neturi reikšmės. Be to, ieškovo argumentas, kad veislė ZULU, kuri 1997 m. buvo lyginama su LEMON SYMPHONY, yra „stati“ veislė, nebuvo kaip nors ginčijamas. Galiausiai nauja 2007 m. BAVT techninio protokolo versija TP/176/1 patvirtino, kad Apeliacinės tarybos tvirtinimai neturi reikšmės. Ieškovo nuomone, jeigu 2001 m. pateikti pavyzdžiai tinkamai neatspindėtų įvairovės, jie nebūtų pakartoti 2007 m. versijoje.

117 Trečia, Apeliacinė taryba neatsižvelgė į 2006 m. kovo 22 d. *Bundessortenamt* laišką, kuriame ši tarnyba pareiškė, kad 2006 m. ji negalėjo patvirtinti aprašo remdamasi 1997 m. naudota požymių lentele VI. Ieškovo teigimu, šis pareiškimas prieštarauja Apeliacinės tarybos konstatavimui, kad 2005 m. augalų fenotipas buvo tapatus 1997 m. ištirtų augalų fenotipui. Jis mano, kad jei 2005 m. augalai buvo tapatūs, taikant požymių lentelę VI jie turėtų būti aprašyti lygiai taip pat kaip 1997 m. apraše.

118 Ketvirta, ginčijamo sprendimo dalis dėl LEMON SYMPHONY ekspertizės Japonijoje klaidinga. Priešingai nei tvirtino Apeliacinė taryba, neabejotinai buvo tiriama ta pati veislė, todėl, ieškovo nuomone, reikėtų įsigilinti į klausimą, kodėl Japonijoje augalai buvo įvertinti kitaip.

119 Penkta, Apeliacinė taryba visai neatsižvelgė į dr. Ludolph į bylą įstojusio asmens prašymu atliktą ekspertizę, iš kurios matyti, kad LEMON SYMPHONY niekada nebuvo stati veislė. Teisingai įvertinusi šį aspektą Apeliacinė taryba, anot ieškovo, turėjo padaryti išvadą, kad, net į bylą įstojusio asmens nuomone, minėtos veislės techninė ekspertizė 1997 m. buvo klaidinga.

120 Šešta, ginčijamame sprendime visai neatsižvelgta į aplinkybę, kad, be LEMON SYMPHONY, jokia kita *Osteospermum* veislė nebuvo taisoma.

121 BAVT ir į bylą įstojęs asmuo teigia, kad šis ieškinio pagrindas nepagrįstas, ypač atsižvelgiant į diskreciją, kurią BAVT turi atlikdama veislės techninę ekspertizę ir naudodama kultūros medžiagą.

– Bendrojo Teismo vertinimas

122 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal reglamento 20 straipsnio 1 dalies a punktą BAVT skelbia augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje negaliojančia, „jei nustatoma“, kad augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo metu nebuvo laikomasi 7 ar 10 straipsniuose keliamų reikalavimų.

123 Pagal reglamento 76 straipsnį „[BAVT] prašymu gautų faktų nagrinėjimas [Faktų nagrinėjimas [BAVT] iniciatyva]“, kuris, kaip teigiama, pažeistas šiuo atveju, atlikdama pavestus procesinius veiksmus, BAVT tiria „tik tuos faktus, kurie jai pačiai [jos iniciatyva] pateikiami ekspertizei pagal“ minėto reglamento „54 ir 55 straipsnius“.

124 Pagal reglamento 54 straipsnį BAVT atlieka pagrindinę paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje ekspertizę. Atlikdama ekspertizę ji visų pirma nustato, ar veislė gali būti tokios apsaugos objektu pagal 5 straipsnį ir ar ji yra nauja pagal minėto reglamento 10 straipsnį.

125 Pagal reglamento 55 straipsnį BAVT neradus jokių kliūčių suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje remiantis pirma ekspertize, ji organizuoja techninę 7–9 straipsniuose išdėstytų sąlygų (DUS kriterijai) laikymosi ekspertizę, kurią gali atlikti kompetentinga tarnyba ar tarnybos bent vienoje iš valstybių narių (toliau – ekspertizės tarnybomis).

126 Be to, reikia iš karto konstatuoti, kad reglamento 76 straipsnio nuostata dėl Tarnybos prašymu gautų faktų nagrinėjimo [faktų nagrinėjimo Tarnybos iniciatyva] pažodžiui netaikytina procedūrai Apeliacinėje tarnyboje, nagrinėjančioje apeliacinį skundą dėl BAVT sprendimo atsisakyti ieškovo prašymu pripažinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje negaliojančia, nes ši procedūra nepatenka į reglamento 54 ir 55 straipsnių taikymo sritį.

127 Per šią procedūrą Apeliacinė taryba neprivalo atlikti 54 straipsnyje numatytos pagrindinės paraiškos ekspertizės arba 55 straipsnyje numatytos techninės ekspertizės ir neprivalo priimti sprendimo dėl tokios ekspertizės, kurią BAVT atlieka nagrinėdama paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, teisėtumo.

128 Ji tik turi suinteresuotosios šalies prašymu priimti sprendimą dėl BAVT pagal reglamento 20 straipsnio 1 dalį priimto sprendimo, kuriuo atsisakoma pripažinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje negaliojančia dėl to, kad ši šalis „neįrodė“, jog suteikiant teisinę apsaugą nebuvo įvykdyti reglamento 7 straipsnyje arba 10 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

129 Kadangi panaikinimo procedūra buvo pradėta ne savo iniciatyva, o suinteresuotosios šalies prašymu, pagal reglamento 76 ir 81 straipsnius, skaitomus kartu su 20 straipsniu, ši šalis taip pat privalo įrodyti, kad sąlygos, reikalingos pripažinti [apsaugos] negaliojimą, yra įvykdytos.

130 Tiesa, šis įrodinėjimo ir įrodymų rinkimo pareigų paskirstymas iš esmės skiriasi nuo paskirstymo, kuris Bendrijos prekių ženklo srityje numatytas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 78, p. 1) 76 straipsnyje, pagal kurį „procedūrų metu Tarnyba faktus nagrinėja savo iniciatyva; tačiau procedūros dėl atsisakymo registruoti paraiškas santykinių pagrindų atveju Tarnyba nagrinėja tiktai šalių nurodytus faktus, įrodymus bei argumentus bei siekiamą reikalavimų patenkinimo būdą“. Nepaisant to, šį įrodinėjimo taisyklių skirtumą galima paaiškinti aplinkybe, kad kitaip nei reglamente dėl Bendrijos prekių ženklo, reglamente nedaromas skirtumas tarp absoliučių ir santykinių atsisakymo įregistruoti motyvų.

131 Tačiau reglamentu įtvirtinta tvarka atitinka tvarką, įtvirtintą Bendrijos dizaino srityje 2001 m. gruodžio 12 d. Reglamento (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino (OL L 3, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 27 t., p. 142) 63 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta:

„Nagrinėdama Tarnyboje iškeltas bylas, ji savo iniciatyva atlieka faktų ekspertizę. Tačiau, nagrinėjant paraiškas dėl negaliojimo paskelbimo, Tarnybos veiksmai, atliekant tokią ekspertizę, yra apriboti tiktai šalių nurodytais faktais, įrodymais ir argumentais bei prašomu teisių gynimo būdu.“

132 Be to, ši tvarka atitinka bendruosius teisės principus ir procesines normas, taikomas įrodinėjimo pareigai ir įrodymų tyrimui, visų pirma principą *actori incumbit onus probandi*. Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad pagal reglamento 81 straipsnio 1 dalį, kuri, kaip teigiama, taip pat pažeista šiuo atveju, minėtame reglamente ar Įgyvendinimo reglamente nesant procesinių nuostatų, BAVT taiko „valstybėse narėse visuotinai pripažintus procesinės teisės principus“.

133 Šiomis aplinkybėmis pirmąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip pagrįstą klaidinga prielaida, jog įrodinėjimo našta šiuo atveju tenka BAVT pagal reglamento 76 ir 81 straipsnius.

134 Kad ir kaip būtų, iš reglamento nuostatų, kurios, kaip teigiama, yra pažeistos, matyti, kad procedūra BAVT yra tik inkvizitorinio pobūdžio. Konkrečiai kalbant, dėl techninės ekspertizės jo 76 straipsnyje nurodytas „tyrimo savo iniciatyva principas“ turi būti suderinamas su taisykle, įtvirtinta to paties straipsnio antrame sakinyje, pagal kurį BAVT nepaiso faktų ar įrodymų, kurie nebuvo pateikti per jos nustatytą laiką. Taigi procedūroje BAVT dalyvaujančios šalys privalo laiku nurodyti faktines aplinkybes, kurias ji, jų nuomone, turėtų konstatuoti, ir pateikti įrodymus, kuriais norėtų pagrįsti šias faktines aplinkybes.

135 Kadangi šios nuostatos taikomos nagrinėjant ieškinį dėl pagal reglamento 20 straipsnį priimto BAVT sprendimo, kuriuo atsisakoma pripažinti negaliojančia augalų veislei suteiktą augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, šiuo negaliojimu besiremianti šalis taip pat privalo nurodyti faktines aplinkybes ir pateikti įrodymus, kurie, jos nuomone, leidžia patvirtinti, jog minėto reglamento 20 straipsnio taikymo sąlygos tenkinamos (pagal analogiją žr. 2010 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lafarge prieš Komisiją*, C-413/08 P, Rink. p. I-5361, 29 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Jei BAVT nepritaria jos analizei, ši šalis, grįsdama savo teiginius, privalo bent jau pateikti konkrečius ir patvirtintus duomenis. Tam tikrais atvejais dėl taip nurodytų faktinių aplinkybių ir įrodymų kitai šaliai gali tekti pateikti paaiškinimą arba pateisinimą, nes kitaip Apeliacinė taryba galės padaryti išvadą, kad įrodinėjimo naštos taisyklių buvo laikytasi (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Lafarge prieš Komisiją* 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Be to, Apeliacinė taryba privalo rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti visas svarbias nagrinėjamo atvejo aplinkybes, kad būtų laikomasi bendrųjų teisės principų ir procesinių normų, taikomų įrodinėjimo naštai ir įrodymų tyrimui.

136 Šiuo atveju ieškovas Apeliacinę tarybą iš esmės kaltina tuo, kad ji rėmėsi tik BAVT ir į bylą įstojusio asmens pateikta faktinių aplinkybių versija, tačiau nepriėmė ir neįvertino jo pasiūlytų įrodymų, konkrečiai kalbant, nepatenkino jo prašymo taikyti tyrimo priemonę (konkrečiai šiuo atveju tai turėjo būti ekspertizė, skirta, be kita ko, nustatyti augimo reguliatorių poveikį), t. y. prašymo, kurį jis du kartus pateikė per rašytinę procedūros dalį (žr. šio sprendimo 72 ir 74 punktus) ir pakartojo per Apeliacinės tarybos posėdį.

137 Tačiau šiuo atžvilgiu Bendrasis Teismas mano, jog reikia, kaip tai daro BAVT Apeliacinė taryba, kuri yra pusiau teisminė institucija, taikyti Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią šalies pateiktas prašymas taikyti tyrimo priemones nepriimtinas, jei ši nepasiūlo pakankamai įrodymų, patvirtinančių, kad reikia nutarti taikyti tokias tyrimo priemones (1966 m. balandžio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *ILFO prieš Haute Autorité*, 51/65, Rink. p. 125).

138 Tačiau nei per administracinę procedūrą BAVT, nei per apeliacinę procedūrą Apeliacinėje taryboje ieškovas nepateikė jokių įrodymų ar duomenų (kaip antai *ad hoc* mokslinis tyrimas, specializuoto straipsnio ištrauka, jo prašymu atliktos ekspertizės ataskaita ar net paprasčiausias botanikos ar žemės ūkio eksperto patvirtinimas), kurie galėtų būti įrodymais, patvirtinančiais jo daug kartų kartotą, bet nė karto neįrodytą teiginį, kurį neigia visos kitos į bylą įstojusios šalys, įskaitant *Bundessortenamt* ir BAVT kompetentingą komitetą, kad mechaninis ir cheminis apdorojimas arba dauginimas gyvašakėmis, kaip antai atlikti šiuo atveju, galėjo iškraipyti LEMON SYMPHONY techninę ekspertizę 1997 m.

139 Be to, nors Apeliacinė taryba galiausiai pritarė kitų procedūros šalių argumentams, tačiau ji padarė tai ne „vienašališkai ir nepatikrinusi“, kaip teigia ieškovas, o remdamasi savo turima informacija ir botanine ekspertize, iš pradžių išnagrinėjusi klausimą, ar 2005 m. LEMON SYMPHONY vis dar galima aprašyti taikant 1997 m. galiojusias ekspertizės gaires TG/176/3, ir išdėsčiusi priežastis, dėl kurių ji nusprendė pritarti BAVT požiūriui, o ne ieškovo, kaip tai matyti, be kita ko, iš ginčijamo sprendimo 4 dalies. Šiuo atžvilgiu ieškovas nenurodo, kad kaip nors pažeista pareiga motyvuoti.

140 Šiomis aplinkybėmis teisės požiūriu nepakankamai įrodyta, kad pažeistos normos, taikomos įrodinėjimo pareigai ir įrodymų tyrimui.

141 Veikiau reikia konstatuoti, kad prisidengdamas tokiu teiginiu ir priešingai nei pats tvirtina, ieškovas iš tikrųjų siekia, kad Bendrasis Teismas pateiktų naują faktinių aplinkybių ir atitinkamų įrodymų vertinimą.

142 Todėl šiuo klausimu Apeliacinės tarybos konstatavimus ir faktinių aplinkybių vertinimus reikia skirti pagal tai, ar jie padaryti remiantis sudėtingais botaniniais arba genetiniais tyrimais, kuriems atlikti reikia ekspertizės arba specialių mokslinių ar techninių žinių.

143 Atsakius į šį klausimą teigiamai, remiantis teismų praktika darytina išvada, kad tokių konstatavimų ir faktinių aplinkybių vertinimų kontrolė, kurią Bendrasis Teismas privalo vykdyti, yra akivaizdžios klaidos kontrolė (2008 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Schräder prieš BAVT (SUMCOL 01)*, T-187/06, Rink. p. II-3151, 59–63 punktai, iš esmės patvirtinti apeliacine tvarka 2010 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schräder prieš BAVT*, C-38/09 P, Rink. p. I-3209, 77 punktu). Taip, pavyzdžiui, yra vertinant veislės skiriamąjį požymį atsižvelgiant į reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus.

144 Tačiau atsakius į šį klausimą neigiamai, iš minėtos teismo praktikos matyti, kad Bendrasis Teismas turi atlikti išsamią arba visapusišką faktinių aplinkybių vertinimą, kurie nėra ypač sudėtingi mokslo ar technikos požiūriu, teisėtumo kontrolę (minėto Sprendimo *SUMCOL 01* 65 punktas ir minėto Sprendimo *Schräder prieš BAVT* 77 punktas).

145 Šiuo atveju ieškovas Apeliacinę tarybą kaltina pirmiausia tuo, kad ši neišsiaiškino, kokios augalinės medžiagos techninė ekspertizė galiausiai buvo atliekama nuo 1997 m. liepos mėn. Nagrinėjant šį klausimą nereikia ekspertizės arba specialų techninių žinių ir jis nėra toks sudėtingas, kad pateisintų teisminės kontrolės apimties apribojimą.

146 Atsakant į šį ieškovo kaltinimą pakanka pastebėti, kad, kaip pažymėjo Apeliacinė taryba ginčijamo sprendimo 4 dalyje, „įprasta dauginti gyvašakėmis visas atliekant ekspertizę naudotas veisles atskiriant gyvašakes kartu, siekiant įsitikinti, kad visos medžiagos yra to paties fiziologinio amžiaus“, ji netiesiogiai, bet aiškiai konstatavo, jog taip yra ir šioje byloje nagrinėjamu atveju.

147 Ne tik šis konstatavimas atitinka objektyvią byloje esančią informaciją, kaip antai pateikta bylos medžiagoje, jos tikrumas taip pat patvirtinamas tiek šio sprendimo 11 punkte cituotų 1997 m. sausio 30 d. ranka padarytų užrašų „*Bundessortenamt* atskyrė gyvašakes, palaukti, TK 30/01/97“, kur TK – tai tuo metu atsakingo už techninę ekspertizę *Bundessortenamt* pareigūno inicialai, tiek aplinkybe, jog techninė ekspertizė buvo atlikta tik po dviejų mėnesių, t. y. 1997 m. liepos arba rugpjūčio mėn. Be to, jis nepaneigiamas dr. Menne teiginiais per Apeliacinės tarybos posėdį, nes ji paprasčiausiai pareiškė, kad nebeprisimena, ar techninė ekspertizė buvo atlikta su įstojusio į bylą asmens atsiųstais augalais, ar su šių augalų gyvašakėmis.

148 Ieškovas prieštarauja ir dėl šio konstatavimo, pagal kurį, jei gyvašakės būtų buvusios atskirtos 1997 m. sausio mėn., iš jų išaugę augalai nustatant požymius 1997 m. rugpjūčio mėn. būtų negalėję būti tokios kultūros stadijos, kokios buvo kultūros bandomųjų auginimų objektu buvę lyginami augalai, pateikti *Bundessortenamt* 1996 m. gruodžio mėn. Remdamasi savo patirtimi Apeliacinė taryba iš tiesų pastebėjo, kad dauginimo gyvašakėmis praktika, kurią ji kvalifikavo kaip „įprastą“, taikoma visoms atliekant techninę ekspertizę naudotoms veislėms, siekiant įsitikinti, kad visos medžiagos yra to paties fiziologinio amžiaus.

149 Šiuo atveju kalbama apie faktą, kuris, kaip manoma, žinomas Apeliacinei tarybai. Tačiau pagal Teisingumo Teismo praktiką bylose dėl prekių ženklų VRDT padaliniai savo sprendimuose neprivalo įrodyti žinomų faktų teisingumo. Iš Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad faktų, kuriais VRDT apeliacinė taryba pagrindė savo sprendimą, žinomumo arba nežinomumo konstatavimas Bendrajame Teisme yra faktinio pobūdžio vertinimas, kuriam, išskyrus kai faktai buvo iškraipyti, netaikoma Teisingumo Teismo kontrolė apeliacine tvarka (žr. 2007 m. balandžio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *VRDT prieš Celltech*, C-273/05 P, Rink. p. I-2883, 39 ir 45 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką; žr. 2009 m. birželio 3 d. Teisingumo Teismo nutarties *Zipcar prieš VRDT*, C-394/08 P, neskelbiamos Rinkinyje, 42 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Bendrojo Teismo nuomone, šią Teisingumo Teismo praktiką reikia taikyti, pirma, VRDT padaliniams, antra, Bendrojo Teismo vykdomai jų sprendimų teisminei kontrolei.

150 Nagrinėjamu atveju ieškovas suabejojo tik Apeliacinės tarybos konstatavimu dėl įprastos dauginimo gyvašakėmis praktikos, taip pat jo taikymu šioje byloje, tačiau nepateikė šiuo klausimu jokių duomenų ar įrodymų. Šiomis aplinkybėmis reikia patvirtinti, nes neįrodyta, jog yra priešingai, žinomo fakto konstatavimą.

151 Taigi pirmąjį ieškovo pateiktą ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą ir, atvirkščiai, patvirtinti Apeliacinės tarybos konstatavimą, kad 1997 m. buvo atlikta į bylą įstojusio asmens atsiųstų augalų gyvašakių techninė ekspertizė.

152 Šiomis aplinkybėmis nereikia nagrinėti antro ieškovo kaltinimo, kuriuo jis Apeliacinę tarybą kaltina tuo, jog ji padarė nenuoseklias ir įrodymais nepatvirtintas išvadas dėl tariamo apdorojimo augimo reguliatoriais poveikio augalams nebuvimo šiuo atveju. Iš tiesų šis kaltinimas būtų pateiktas tik „jei ginčijamą sprendimą reikėtų aiškinti taip, kad Apeliacinė taryba taip pat manė, jog 1997 m. buvo atlikta chemiškai ir mechaniškai apdorotų augalų techninė ekspertizė“, o ne šių augalų gyvašakių techninė ekspertizė. Tačiau iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Apeliacinė taryba atmetė tokią faktinę prielaidą.

153 Kad ir kaip būtų, Apeliacinės tarybos šiuo klausimu padarytos išvados ginčijamo sprendimo 4 dalyje grindžiamos sudėtingais moksliniais arba techniniais vertinimais, kuriu atžvilgiu turi būti atlikta tik akivaizdžios klaidos kontrolė.

154 Tačiau atsižvelgiant į didelę BAVT diskreciją atliekant sudėtingus botaninius vertinimus, ieškovo pateikti argumentai neįrodo, kad padaryta akivaizdi klaida, kuri paneigia šiuos konstatavimus ir vertinimus.

155 Kalbant konkrečiai apie klausimą dėl cheminio apdorojimo reikia taip pat pažymėti, kad kai Apeliacinė taryba, kurią pagal Įgyvendinimo reglamento 11 straipsnio 2 dalį sudaro techninės ir teisinės kvalifikacijos specialistai, ginčijamo sprendimo 4 dalyje nurodė, jog dauginant panaudotų augimo reguliatorių poveikis paprastai nėra ilgalaikis, nes vėliau kontroliuojant augalo augimą jį reikia papildomai apipurkšti augimo reguliatoriais, ji grindė šį vertinimą ne tik į bylą įstojusio asmens pateikta informacija, kad augimo reguliatoriai naudojami tik pradinio augimo stadijoje ir kad jų poveikis išnyksta po 4–6 savaičių, kurią ji kvalifikavo kaip „įtikinamą“, bet taip pat praktine patirtimi ir jos narių techninėmis žiniomis.

156 Kadangi ieškovas nori, kad šiuo faktinių aplinkybių vertinimu būtų suabejota, jis turi pateikti konkrečius ir patvirtintus duomenis, įrodančius, kad konkrečiomis atvejo aplinkybėmis vertinimas buvo akivaizdžiai neteisingas.

157 Bendrasis Teismas primena, kad nė vienoje iš keturių procedūrų BAVT ir jos Apeliacinėje taryboje, taip pat per procesą Bendrajame Teisme ir, atrodo, per procesus *Landgericht Düsseldorf*, *Oberlandesgericht Düsseldorf* ir *Bundesgerichtshof* ieškovas nepateikė jokių jo teiginius patvirtinančių duomenų ar konkrečių įrodymų, visų pirma dėl augimo reguliatorių ilgalaikio poveikio.

158 Kitus ieškovo argumentus, kuriais jis Apeliacinę tarybą kaltina tuo, jog ši neatsakė į jo kritiką dėl 1997 m. atliktos LEMON SYMPHONY techninės ekspertizės patikimumo, išsakytą atsižvelgus į tai, kaip nuo 2001 m. pasikeitė šios veislės techninis aprašas, reikia atmesti kaip nereikšmingus, nes, pirma, jis jau pripažino, kad, kad ir kaip būtų, buvo atlikta tinkamos augalinės medžiagos, t. y. į bylą įstojusio asmens *Bundessortenamt* pateiktų augalų gyvašakių, techninė ekspertizė ir kad, antra, ieškovas nenurodė jokios kitos augalų veislės, nuo kurios LEMON SYMPHONY, net aprašyta kaip turinti „stačios iki horizontalios“ formos stiebą, iš esmės nesiskirtų 1997 m. Šis vertinimas papildo pagrindinius argumentus, kuriuos atsakydami į šį kaltinimą pateikė BAVT ir į bylą įstojęs asmuo.

159 Šiomis aplinkybėmis iš tiesų, net darant prielaidą, kad, kaip tvirtina ieškovas, atlikus 1997 m. techninę ekspertizę buvo padaryta klaidinga išvada dėl požymio „Stiebo forma“ raiškos laipsnio, ir kad nuo 1997 m. šiam LEMON SYMPHONY požymiui reikėjo priskirti kitokį raiškos laipsnį, nei buvo priskirtas tų metų *Bundessortenamt* ekspertizės ataskaitoje, tai neturėtų jokios įtakos vertinant šios veislės išskirtinumą pagal reglamento 7 straipsnį, nes jis nustatytas remiantis ne tik minėtu požymiu, ar net visai ne juo.

160 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymi, pirma, kad pataisytas 2006 m. LEMON SYMPHONY aprašas skiriasi nuo 1997 m. originalaus aprašo tik kiek tai susiję su vieninteliu požymiu „Stiebo forma“, kuriam priskirtas raiškos laipsnis iš „status“ (žr. šio sprendimo p. 12) virto „pusiau status iki horizontalaus“ (žr. šio sprendimo p. 25).

161 Bendrasis Teismas pažymi, pirma, kad ieškovas vis dar neįrodė, jog dėl šio pasikeitimo 1997 m. nebuvo įvykdyti DUS kriterijai. Remiantis tuo, darytina išvada, kad net jei iš pat pradžių LEMON SYMPHONY raiškos laipsnis būtų aprašytas „pusiau status iki horizontalaus“, kiek tai susiję su požymiu „Stiebo forma“, jai būtų suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje.

162 Tiesa, per procedūrą Apeliacinėje taryboje ieškovas teigė, kad jei SUMOST 01 ekspertizė būtų atlikta lyginamajam tyrimui naudojant pirminį LEMON SYMPHONY aprašą, šios dvi veislės būtų laikomos besiskiriančiomis iš esmės (žr. ginčijamo Sprendimo A 007/2007, p. 2). Tačiau tokį teiginį aiškiai atmetė Apeliacinė taryba, kuri skundžiamame sprendime pažymėjo, kad „tyrimo procedūra nebūtų buvusi kitokia, jei Tarnyba nedelsiant nebūtų pataisiusi ir įregistravusi veislės aprašo <...>“ [*The test procedure would not have taken a different course if the Office had not immediately adapted and registered the variety description...*] Be to, nagrinėjant šį ieškinį ieškovas konkrečiai neginčijo šio vertinimo.

163 Kad ir kaip būtų, ieškovo techninio pobūdžio argumentams negalima pritarti atsižvelgiant į ginčijamame sprendime pateiktus tokio pat pobūdžio samprotavimus, kurie buvo paviršutiniškai peržiūrėti, taip pat atsižvelgiant į BAVT ir į bylą įstojusio asmens atsakant išdėstytus argumentus.

164 Konkrečiai kalbant, aplinkybė, kad į bylą įstojusio asmens *Bundessortenamt* perduota augalinė medžiaga neatitiko šios tarnybos 1996 m. lapkričio 6 d. laiške iškeltų reikalavimų, nėra lemiama. Ši tarnyba iš tiesų pažymėjo, kad techninei ekspertizei gali būti padarytas poveikis, bet netvirtino, kad jos atlikti neįmanoma. Kaip teisingai pastebi į bylą įstojęs asmuo, kompetentinga nacionalinė tarnyba turi diskreciją atlikti ekspertizę ir ją atliekant nuspręsti, ar atsiųsta augalinė medžiaga iš tikrųjų yra netinkama arba ar, kaip šiuo atveju, dauginimo gyvašakėmis technika leidžia pašalinti trūkumus, su kuriais ji iš pradžių susidūrė.

165 Be to, vienintelis ginčijamas klausimas, kurio neribotą teisminę kontrolę iš principo gali įgyvendinti Bendrasis Teismas, yra, kaip teisingai pažymi ieškovas, klausimas, remiantis kokiais kriterijais, sąlyginiais ar absoliučiais, turi būti nustatyti požymio „Stiebo forma“ galimi raiškos laipsniai. Šiam klausimui išspręsti reikia veikiau kalbos, o ne botanikos žinių.

166 Vykdant šią kontrolę vis dėlto reikia konstatuoti, kad priešingai nei teigia ieškovas, požymis „Stiebo forma“, kurio raiškos laipsnis priklausomai nuo ekspertizės gairių gali būti nuo „stataus“ iki „krentančio“, įskaitant „pusiau statų“ ir „horizontalų“ bei tarpinius niuansus, išskyrus kraštutinius atvejus, yra ne „absoliutus“ požymis, kuris gali būti labai objektyviai nustatytas tik pagal stiebų pasvirimo kampą, o požymis, kuris dėl savo konkrečios raiškos prireikus gali būti santykinio lyginamojo tos pačios rūšies veislių vertinimo objektu, kaip tai aiškiai matyti iš 2005 m. gegužės 18 d. *Bundessortenamt* dokumento, esančio ieškinio byloje T-177/08 A 27 priede.

167 Tačiau, *Bundessortenamt* nuomone, aplinkybę, kad 1997 m. aprašant LEMON SYMPHONY požymį „Stiebo forma“ jam buvo priskirtas raiškos laipsnis „status“, lėmė tai, jog ši veislė buvo palyginta su atliekant bandymus auginamomis kontrolinėmis veislėmis, ir konstatuota, kad LEMON SYMPHONY yra „stačiausia“ iš visų tais metais bandytų veislių. Be to, padidėjęs *Ostespermum ecklonis* rūšies veislių skaičius ir pasikeitusios ekspertizės gairės paskatino *Bundessortenamt* pasiūlyti taisyti šį aprašą nurodant raiškos laipsnį „pusiau status iki horizontalaus“. Vis dėlto 1997–2005 m. LEMON SYMPHONY liko tokia pati. Tai buvo ne faktinis aprašo pakeitimas, palietęs veislės identitetą, o tik iš pradžių pasirinktų terminų pakeitimas, nekeičiantis veislės identiteto, o tik leidžiantis geriau ją aprašyti, konkrečiai kalbant, atskirti ją nuo kitų rūšies veislių.

168 Bendrasis Teismas mano, kad šie paaiškinimai yra pakankamai išsamūs ir įtikinami, kad remiantis jais galima būtų nugińčyti ieškovo argumentuose išreikštus bandymus paneigti.

169 Be to, tiek Vokietijos civiliniuose teismuose, tiek per procedūrą BAVT (žr. šio sprendimo p. 28) panaudotos nuotraukos patvirtina, bet jau žiūrint stebėtojo, o ne specialisto akimis, kad LEMON SYMPHONY stiebo forma 1997–2005 m. nedaug pasikeitė.

170 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 20 ir 7 straipsnių bendrų nuostatų pažeidimu

– Šalių argumentai

171 Ieškovas kaltina Apeliacinę tarybą tuo, kad ji atmetė jo apeliacinį skundą tik dėl to, jog, kaip tvirtinama ginčijamo sprendimo 7 dalyje (p. 9), jis nenurodė „vienos veislės, kuri pateikiant paraišką nesiskyrė nuo LEMON SYMPHONY, pavadinimo, o būtent to reikalaujama pagal reglamento 20 straipsnio 1 dalį“. Taip pasielgusi Apeliacinė taryba pažeidė reglamento 7 ir 20 straipsnių nuostatas.

172 Kadangi, jo nuomone, taikant reglamento 20 straipsnio 1 dalies a punktą reikia remtis veisle, kuri saugoma tokios formos, kokia apibrėžta jos oficialiame apraše, teisinę apsaugą reikia pripažinti negaliojančia ir niekada neegzistavusia, jei ir tiek, kiek BAVT konstatuoja, kad saugoma veislė buvo aprašyta ne veislės genotipo požymiais, o raiškomis, būdingoms cheminiam ar mechaniniam apdorojimui. Taip, anot jo, įrodyta, kad iš pradžių aprašyta veislė niekada neegzistavo. Būtent taip yra nagrinėjamu atveju.

173 BAVT ir į bylą įstojęs asmuo ginčija šiuos argumentus.

– Bendrojo Teismo vertinimas

174 Šis ieškinio pagrindas grindžiamas prielaida, kad 1997 m. veislė LEMON SYMPHONY „buvo aprašyta ne veislės genotipo požymiais, o raiškomis, būdingoms cheminiam ar mechaniniam apdorojimui“.

175 Kadangi ši prielaida jau buvo atmesta nagrinėjant pirmąjį ieškinio pagrindą kaip nepatvirtinta faktais, šį ieškinio pagrindą taip pat galima tik atmesti.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 75 straipsnio pažeidimu

– Šalių argumentai

176 Ieškovas teigia, kad Apeliacinė taryba grindė savo sprendimą motyvais, dėl kurių iki sprendimo priėmimo jis negalėjo raštu ar žodžiu pateikti nuomonės. Jis priduria, kad Apeliacinei tarybai atliekant vertinimą šios procesinės klaidos turėjo lemiamą reikšmę.

177 Čia ginčijami motyvai, susiję su tariamai „įprasta“ gyvašakių naudojimo atliekant lyginamąjį tyrimą „praktika“, su tariamu augimo reguliatoriaus, kuris atliekant techninę ekspertizę buvo panaudotas dauginant LEMON SYMPHONY medžiagą, ilgalaikio poveikio nebuvimu, su konstatavimu, kad iš bylos medžiagoje esančios Japonijos ataskaitos matyti, jog naudojamos kontrolinės veislės buvo *Dimorphoteca* rūšies veislės, ir su konstatavimu, kad 1997 m. *Bundessortenamt* negalėjo rasti kontrolinių veislių, su kuriomis galima būtų lyginti minėtą veislę.

178 BAVT ir į bylą įstojęs asmuo ginčija šiuos argumentus.

– Bendrojo Teismo vertinimas

179 Pagal reglamento 75 straipsnį BAVT sprendimai yra motyvuoti ir gali būti grindžiami tiktai tais motyvais ar įrodymais, dėl kurių šalys turėjo galimybę žodžiu ar raštu pareikšti savo nuomonę.

180 Teisės į gynybą, t. y. bendrojo Sąjungos teisės principo, kurio taikymą siekiama užtikrinti reglamento 75 straipsniu, laikymasis paprastai reiškia, kad proceso šalys galėjo pareikšti savo poziciją dėl faktinių aplinkybių ir dokumentų, kuriais bus grindžiamas teismo sprendimas, ir aptarti visus teismui pateiktus įrodymus ir pastabas, taip pat pagrindus, kuriais remdamasis šis ketina priimti sprendimą. Siekiant, kad būtų įvykdyti reikalavimai, susiję su teise į teisingą bylos nagrinėjimą, svarbu, jog šalys galėtų ginčyti tiek faktines, tiek teisines bylos aplinkybes, nuo kurių priklauso proceso baigtis (žr. 2009 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *M prieš EMEA*, C-197/09 RX-II, Rink. p. I-12033, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

181 Kitaip tariant, šią teisę reikia suprasti kaip garantuojančią, kad šalims nebus pateiktas visiškai netikėtas teismo sprendimas. Tai nereiškia, kad teismas turi pripažinti šalių teisę prieš jam priimant sprendimą būti išklausytoms dėl kiekvieno jo teisinio vertinimo klausimo (2010 m. gegužės 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Bui Van prieš Komisiją*, T-491/08 P, 85 punktas).

182 Dėl motyvo, susijusio su „įprasta“ gyvašakių naudojimo atliekant lyginamąjį tyrimą „praktika“, nagrinėjant pirmąjį ieškinio pagrindą jau buvo pažymėta, kad jis susijęs su žinomo fakto konstatavimu. Kadangi BAVT padaliniai savo sprendimuose neprivalo įrodyti tokių faktų teisingumo, ieškovo teisė į gynybą negali būti pažeista vien dėl tokio konstatavimo fakto, net jei klausimas nebuvo aptartas raštu ar dėl jo nevyko ginčai per Apeliacinės Tarybos posėdį.

183 Kad ir kaip būtų, ieškovu negalima tikėti, kai jis bando neigti tokios praktikos, kurios realumą pripažino BAVT ir į bylą įstojęs asmuo, buvimą. Be to, tiek 2007 m. spalio 19 d. Apeliacinei tarybai pateiktame apeliaciniame skunde dėl prašymo panaikinti, tiek 2009 m. sausio 12 d. papildomame pareiškime jis pats pažymėjo, kad į bylą įstojusio asmens atsiųsti augalai galėjo būti dauginti gyvašakėmis ir kad paskui šios gyvašakės galėjo būti panaudotos atliekant techninę ekspertizę (žr. šio sprendimo 72 ir 74 punktus).

184 Be to, šis pagrindas yra nereikšmingas tiek, kiek jis pateiktas dėl kitų ieškovo nurodytų ginčijamo sprendimo motyvų. Iš tikrųjų, kaip matyti išnagrinėjus pirmąjį ieškinio pagrindą, šie kiti motyvai Apeliacinės tarybos vertinime yra papildomi. Todėl tariamas teisės į gynybą pažeidimas, kiek tai susiję su jos turiniu, net jei būtų įrodytas, negali lemti ginčijamo sprendimo panaikinimo.

185 Todėl trečiąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimu

– Šalių argumentai

186 Ieškovas teigia, kad per 2009 m. sausio 23 d. Apeliacinės tarybos posėdį, taip pat šio posėdžio protokole (pridėto kaip ieškinio priedas K 12) buvo „daug kartų pažeistos“ jo teisės, nustatytos Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnyje. Protokolas nebuvo garsiai perskaitytas nė vienai procedūros šaliai ir atitinkamai nė viena jų šiam protokolui nepritarė. Be to, protokole buvo daug netikslumų. Procedūros šalių, visų pirma dr. Menne pareiškimai, kurie jam buvo palankūs, nebuvo išdėstyti protokole, todėl jam buvo daug sunkiau ginti savo teises. Be to, ieškovas daro nuorodą į savo žodžius 2009 m. gegužės 30 d. Apeliacinėje taryboje padarytame pareiškime, kurie pateikti šio sprendimo 77 punkte.

187 BAVT ir į bylą įstojęs asmuo ginčija šiuos argumentus.

188 Įstojusiam į bylą asmeniui teigiant, kad protokolas buvo perskaitytas, nes vykstant posėdžiui Apeliacinės tarybos pirmininkė jį diktavo į įrašantį prietaisą, ieškovas, remdamasis asmeniniais savo advokato tvirtinimais, atsako, kad šis teiginys susijęs su posėdžio protokolo įrašymu, o šalims jis nebuvo perskaitytas. Jis siūlo tai įrodyti apklausiant kaip liudytoją Apeliacinės tarybos pirmininkę ir BAVT pirmininką.

– Bendrojo Teismo vertinimas

189 Pagal Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 1 ir 2 dalis:

„1. Žodinio nagrinėjimo ir įrodymų rinkimo protokoluose registruojami žodinio nagrinėjimo ar įrodymų rinkimo svarbiausi dalykai, svarbūs procedūrų šalių pareiškimai, procedūrų šalių, liudytojų ar ekspertų liudijimai ir bet kokio patikrinimo rezultatai.

2. Liudytojo, eksperto ar procedūroms [procedūros] šalies liudijimo protokolai perskaitomi arba pateikiami jiems susipažinti. Protokoluose turi būti pažymėta, kad šis reikalavimas įvykdytas ir kad liudijęs asmuo pritaria protokolui. Jei pritarimas neduodamas, turi būti pažymėtas jo protestas.“

190 Pagrindinė posėdžio, nesvarbu Bendrojo Teismo ar pusiau teisminės institucijos, kaip antai BAVT Apeliacinės tarybos, protokolo (o prireikus, ir prie jo pridėto paaiškinimo) funkcija yra registruoti visus „svarbiausius“ (Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 1 dalis) žodinio nagrinėjimo ir įrodymų rinkimo dalykus. Taigi nekalbama nei apie posėdžio įrašymą, nei apie išsamią ataskaitą apie jį, kurioje būtų užfiksuoti per posėdį vykę ginčai.

191 Be to, Sąjungos teismuose yra įprasta, kad posėdžio sekretorius savo iniciatyva arba teisėjo ar šalies prašymu fiksuotų posėdžio protokole „svarbius“, t. y. galinčius turėti įtakos bylos baigčiai (kaip antai reikalavimų atsisakymas, reikalavimo piniginė išraiška, svarbios faktinės aplinkybės pripažinimas arba naujų argumentų ar faktinių aplinkybių pateikimas), procedūros šalių pareiškimus.

192 Atsižvelgiant būtent į šiuos bendrojo pobūdžio samprotavimus reikia išnagrinėti įvairius ieškovo kaltinimus.

193 Pirma, dėl kaltinimo, susijusio su tariamai neperskaitytu posėdžio protokolu ir atitinkamai su aplinkybe, kad šalys jam nepritarė, pakanka pastebėti, jog šiuo atveju „procedūros šalys, liudytojai ar ekspertai neliudijo“, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 2 dalyje, todėl protokolo nereikėjo skaityti ir „liudijęs asmuo“ neturėjo jam pritarti. Taigi ieškovo argumentus dėl šių formalumų nepaisymo reikia atmesti kaip nesvarbius.

194 Antra, kaltinimą, susijusį su tariama „daugybe netikslumų protokole“, reikia iš karto atmesti, nes ieškovas jų nekonkretizuoja. Tačiau kadangi šis kaltinimas sutampa su dviem kaltinimais, suformuluotais 2009 m. kovo 30 d. ieškovo laiške Apeliacinei tarybai ir pakartotais ieškinyje T-242/09, jis aptariamas šio sprendimo 196 punkte.

195 Trečia, kaltinimą, susijusį su tuo, kad protokole nėra paminėti svarbūs procedūros šalių, visų pirma dr. Menne pareiškimai, kurie ieškovui buvo palankūs, taip pat reikia atmesti kaip kaltinimą, kuriam paprasčiausia trūksta tikslumo. Tačiau kadangi ieškovas turi omenyje pareiškimą, kuriame dr. Menne teigia nebeprisimenanti, ar LEMON SYMPHONY techninė ekspertizė 1997 m. buvo atlikta su į bylą įstojusio asmens *Bundessortenamt* atsiųstais augalais, ar su šių augalų gyvašakėmis, kaltinimą taip pat reikia atmesti, nes ginčijamame sprendime nors ir yra netiesiogiai konstatuota, jog 1997 m. buvo atlikta gyvašakių techninė ekspertizė, tačiau vienaip ar kitaip taip pat padaryta išvada, kad techninė ekspertizė bet kuriuo atveju teisinga. Šiomis aplinkybėmis dr. Menne pareiškimas negali būti laikomas esminiu.

196 Ketvirta, dėl 2009 m. kovo 30 d. ieškovo laiške suformuluotų kaltinimų, kurie yra pakartoti ieškinyje ir išdėstyti šio sprendimo 77 punkte, reikia pridurti:

— kaltinimas, susijęs su tariamai „netikslia informacija apie tariamą [BAVT] ir *Bundessortenamt* susitarimą“, ypač dėl dr. Menne dalyvavimo posėdyje kaip vidaus techninės ekspertės ir BAVT darbuotojos, neturi reikšmės, nes šiame ieškinyje (kitaip nei ieškiniuose bylose T-133/08, T-134/08 ir T-177/08) ieškovas nenurodo nė vieno panaikinimo pagrindo, grindžiamo šio dalyvavimo aplinkybe;

— kaltinimas, susijęs su tuo, kad protokole nepaminėta „dr. Menne“ per posėdį „pateikta informacija“ sutampa, kalbant apie 2009 m. kovo 30 d. ieškovo laiško 3 punkto a papunktį, su šio sprendimo 195 punkte išnagrinėtu kaltinimu; jis turi būti taip pat atmestas tiek, kiek susijęs su minėto laiško 3 punkto b ir c papunkčiais, nes nėra aiškaus ryšio su šio ieškinio pagrindais ir argumentais;

— kaltinimą, susijusį su tuo, kad protokole nepaminėti „ieškovo pasiūlymai įrodyti“, kuriuos jis pateikė per posėdį, reikia atmesti dėl šio sprendimo 136–140 punktuose jau nurodytų priežasčių;

— kaltinimas, susijęs su „kitais netikslumais ir trūkumais“, sutampa, kiek tai susiję su 2009 m. kovo 30 d. ieškovo laiško 5 punkto a punktu, su šio punkto pirmoje įtraukoje pateiktu kaltinimu. Jį taip pat reikia atmesti, kiek tai susiję su minėto laiško 5 punkto b punktu, nes nėra aiškaus ryšio su šio ieškinio pagrindais ir argumentais.

197 Todėl ketvirtąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Išvada dėl bylos T-242/09 esmės

198 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinį byloje T-242/09 reikia atmesti kaip nepagrįstą ir nereikia priimti sprendimo dėl ieškovo prašymų taikyti proceso organizavimo priemones (žr. šio sprendimo 94 punktą).

Bylos T-133/08, T-134/08 ir T-177/08

Dėl ieškinių esmės

Bendras įvairių ieškinių pagrindų apibūdinimas

199 Grįsdamas ieškinį byloje T-133/08 ieškovas nurodo penkis pagrindus, atitinkamai susijusius su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies pažeidimu, reglamento 75 straipsnio pažeidimu, reglamento 71 straipsnio 1 dalies ir 68 straipsnio bendrų nuostatų pažeidimu, reglamento 73 straipsnio pažeidimu ir galiausiai reglamento 48 straipsnio pažeidimu.

200 Grįsdamas ieškinį byloje T-134/08 ieškovas nurodo keturis pagrindus, atitinkamai susijusius su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies pažeidimu, reglamento 71 straipsnio 1 dalies ir 21, 67 ir 68 straipsnių bendrų nuostatų pažeidimu, reglamento 73 straipsnio ir EB 230 straipsnio pažeidimu ir galiausiai reglamento 48 straipsnio pažeidimu.

201 Grįsdamas ieškinį byloje T-177/08 ieškovas nurodo šešis pagrindus, atitinkamai susijusius su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies pažeidimu, reglamento 75 straipsnio pažeidimu, reglamento 81 straipsnio 2 dalies ir 48 straipsnio bendrų nuostatų pažeidimu, Įgyvendinimo reglamento 60 straipsnio pažeidimu, reglamento 62 straipsnio pažeidimu ir galiausiai reglamento 48 straipsnio pažeidimu. Naujas ieškinio pagrindas, kurį pateikti buvo paprašyta 2009 m. vasario 25 d. dokumentu (žr. šio sprendimo 83 punktą), susijęs su trečiuoju ieškinio pagrindu ir prireikus bus išnagrinėtas kartu su juo.

202 Iš pradžių reikia išnagrinėti visų trijų ieškinių bendrą pagrindą, susijusį su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies ir teisės būti išklausytam pažeidimu.

Dėl visų trijų ieškinių bendro pagrindo, susijusio su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies ir teisės būti išklausytam pažeidimo

– Šalių argumentai

203 Ieškovas teigia, kad trys ginčijami sprendimai buvo priimti pažeidžiant jo teisę būti išklausytam ir Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalį, nes žodinis nagrinėjimas vyko 2007 m. gruodžio 4 d., t. y. per posėdį, į kurį jis nebuvo tinkamai pašauktas ir kuriame jis atsisakė dalyvauti dėl teisėtų priežasčių.

204 Anot BAVT, ieškovas negali remtis aplinkybe, kad gavo šaukimą tik 2007 m. lapkričio 6 d., nes su juo buvo iš anksto suderinta numatyta posėdžio data ir jis jos neatsisakė, nurodant priežastis, per rengiantis žodiniam nagrinėjimui tam nustatytą terminą.

205 BAVT pabrėžia, pirma, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 straipsnį Apeliacinei tarybai ir procedūros šalims nedraudžiama susitarti dėl žodinio nagrinėjimo datos. Toks elgesio modelis taip pat nustatytas atsižvelgiant į didelį procedūroje dalyvaujančių asmenų skaičių ir šioje nuostatoje numatyto minimalaus vieno mėnesio termino trumpumą.

206 BAVT teigia, antra, kad, kaip matyti iš 2007 m. rugsėjo 20 d. Apeliacinės tarybos sekretoriato elektroninio laiško šios Tarybos pirmininkei, dėl posėdžio datos tuo metu jau buvo susitarta, todėl 2007 m. spalio 9 d. Apeliacinės tarybos faksimilę šalims reikia laikyti rašytiniu šio susitarimo patvirtinimu. 2007 m. spalio 19 d. sueinantis terminas, nustatytas šalims šioje faksimilėje, yra ne terminas sutikti, o terminas pateikti prieštaravimus dėl posėdžio datos, grindžiamus su nustatyta data susijusiomis kliūtimis. Tačiau 2007 m. spalio 19 d. ieškovo laiške nėra nė vieno argumento, kuris leistų atsižvelgti į tokius prieštaravimus.

207 Trečia, BAVT teigia, kad 2007 m. spalio 17 d. ir lapkričio 5 d. elektroniniuose laiškuose pateiktos Apeliacinės tarybos pirmininkės pastabos dėl mokesčių sumokėjimo byloje A 007/2007 nereiškia, jog dėl sutartos datos kilo abejonių.

208 Jei Bendrasis Teismas nepritartų jos teiginiui, kad dėl datos buvo susitarta jau 2007 m. spalio mėn., ketvirta, BAVT tvirtina, jog susitarimą reikia suprasti taip, kad procedūros šalys susitarė dėl trumpesnio atvykimo į posėdį termino, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalyje.

209 Kad ir kaip būtų, penkta, BAVT teigia, kad šiuo atveju buvo paisoma atvykimo į posėdį termino esmės ir tikslo, būtent leisti šalims imtis dalyvavimui žodiniame nagrinėjime reikalingų priemonių ir suteikti joms pakankamai laiko pasirengti. Be to, aplinkybė, kad iki minimalaus vieno mėnesio termino pritrūko tik dviejų dienų, yra „nieknieki“, kuriuo ieškovas negali remtis esant susiklosčiusioms aplinkybėms. Turint omenyje faktines aplinkybes iki šaukimo, tokius „veiksmus“ reikėtų pripažinti piktnaudžiavimu. Galiausiai BAVT kvalifikuoja tariamą procesinį trūkumą kaip „nereikšmingą“ ir nurodo teismo praktiką, pagal kurią ieškovas neturi jokio teisėto intereso dėl formos pažeidimo panaikinti sprendimą tuo atveju, kai administracinė įstaiga galėtų priimti tik naują tapatų sprendimą (1983 m. liepos 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Geist prieš Komisiją*, 117/81, Rink. p. 2191, 7 punktas). Tai yra šiuo atveju, nes, anot BAVT, Apeliacinės tarybos sprendimas iš esmės teisingas.

210 Galiausiai, dėl ieškovo advokato šaukimo į *Landgericht Hamburg* 2007 m. gruodžio 5 d. BAVT pažymi, kad jis buvo įteiktas jau po to, kai buvo susitarta šiuo atveju, ir priduria, jog suinteresuotasis asmuo gruodžio 4 d. galėjo atvykti į Anžę, o gruodžio 5 d. – į Hamburgą.

211 Anot į bylą įstojusio asmens, vienintelis 2007 m. spalio 9 d. pranešimo tikslas buvo susitarti su šalimis dėl datos po to, kai jų advokatai įtikino Apeliacinės tarybos pirmininkę telefonu, kad ši data gali būti nustatyta. Iš pradžių ieškovas niekaip neprieštaravo dėl šio pranešimo ir todėl turėjo manyti, kad nuspręsta, jog posėdis įvyks sutartą dieną. Be to, nuoroda į Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalį 2007 m. spalio 9 d. pranešime aiškiai parodo, kad jo pasekmės turi būti laikomos privalomomis.

212 Į bylą įstojęs asmuo taip pat mano, kad Apeliacinė taryba taip pat neatsižvelgė į 2007 m. spalio 19 d. ieškovo laiške pateiktus prieštaravimus, nes jie buvo ne dėl su pačia posėdžio data susijusių kliūčių, o tik dėl klausimo, ar šioje procedūros stadijoje racionalu rengti žodinį nagrinėjimą gruodžio mėnesio pradžioje. Tačiau sprendimo šiuo klausimu priėmimas priklauso Apeliacinės tarybos diskrecijai.

213 Ieškovo argumentą, susijusį su jo advokato šaukimu į *Landgericht Hamburg*, į bylą įstojęs asmuo laiko nereikšmingu, nes dėl Apeliacinės tarybos posėdžio datos buvo susitarta iš anksto. Todėl minėtas advokatas galėjo prašyti nukelti Vokietijos teismo posėdžio datą, jei abejojo, kad dėl Apeliacinės tarybos posėdžio galės jame dalyvauti pakankamai pasiruošęs.

214 Konkrečiai dėl ieškovo teisės pareikšti ieškinį byloje T-133/08 į bylą įstojęs asmuo mano, kad ji buvo aiškiai aptarta Apeliacinės tarybos pirmininkės elektroniniuose laiškuose.

215 Galiausiai triplike į bylą įstojęs asmuo pabrėžia, kad jei, kaip matyti iš Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalies antro sakinio, galima susitarti dėl trumpesnio atvykimo į posėdį termino, ta patį principą *a fortiori* reikia taikyti posėdžio datai, nustatytai daug anksčiau nei prieš vieną mėnesį. Tokios datos nustatymas taip pat atitinka principus, kuriais grindžiamas reikalavimas susitarti, t. y. užtikrinti procedūros teisėtumą ir teisingumą.

– Bendrojo Teismo vertinimas

216 Pagal Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnį:

„1. Procedūrų šalys šaukiamos į žodinį nagrinėjimą, numatytą pagrindinio reglamento 77 straipsnyje, atkreipiamas jų dėmesys į 2 jo dalį. Procedūrų šalims suteikiamas mažiausiai vienas mėnuo nuo pranešimo apie šaukimą įteikimo, jei procedūrų šalys ir [BAVT] nesusitaria dėl trumpesnio termino.

2. Jei procedūrų šalis, kuri buvo tinkamai pakviesta į [BAVT] atliekamą žodinį nagrinėjimą, neatvyksta, procedūros [procedūra] gali būti tęsiami [tęsiama] be jos.“

217 Šiuo atveju nei BAVT, nei į bylą įstojęs asmuo neginčija, o be to, trijuose ginčijamuose sprendimuose aiškiai pripažino Apeliacinė Taryba, kad Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyto minimalaus vieno mėnesio atvykimo į posėdį termino buvo nesilaikoma, nes šaukimas į 2007 m. gruodžio 4 d. posėdį buvo įteiktas ieškovui tik 2007 m. lapkričio 6 d.

218 Faktiškai 2007 m. spalio 9 d. Apeliacinės tarybos faksimilė, turint omenyje jos pavadinimą ir tekstą, jokiu būdu negali būti laikoma atliekančia ieškovo šaukimo, gerai, tinkamai ir per nustatytą terminą, funkciją, juo labiau, kad ji nebuvo surašyta procedūros kalba ir apie ją nebuvo pranešta gavėjui taip, kaip to reikalaujama pagal atitinkamas Įgyvendinimo reglamento 64 ir kt. straipsnių nuostatas, t. y. registruotu laišku su patvirtinimu apie jo gavimą. Be to, šioje faksimilėje teigiama, kad Apeliacinė taryba „numato“ (*intends to*) pašaukti šalis į žodinį nagrinėjimą tam tikrą dieną.

219 Taigi ginčijamas tik klausimas, ar minimalaus vieno mėnesio termino nesilaikymas yra esminis procedūros trūkumas, galintis pateisinti trijų ginčijamų sprendimų panaikinimą.

220 Šiuo klausimu reikia pradėti nuo dviejų motyvų, kuriuos Apeliacinė taryba pateikė kiekviename iš ginčijamų sprendimų siekdama pateisinti posėdžio datos nustatymą 2007 m. gruodžio 4 d., t. y. anksčiau nei per Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalyje numatytą terminą, nepaisant 2007 m. rugsėjo 20 d., spalio 19 d., lapkričio 5, 14 ir 29 d. ieškovo advokato elektroniniuose laiškuose pateiktų prieštaravimų, nagrinėjimo.

221 Pirma, dėl motyvo, susijusio su aplinkybe, kad 2007 m. spalio 9 d. ieškovas raštu sutiko su Apeliacinės tarybos pasiūlyta posėdžio data, nustatyta, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalį šalys gali susitarti su BAVT dėl atvykimo į posėdį termino, trumpesnio nei šia nuostata įprastai nustatytas vieno mėnesio terminas.

222 Taip pat reikia, kad šalių pritarimas trumpesniam terminui būtų aiškus, nes priešingu atveju gali būti pažeistas teisinio saugumo principas. Todėl toks pritarimas neturi būti paprasčiausiai preziumuojamas arba netiesiogiai numanomas remiantis susiklosčiusiomis neaiškiomis arba dviprasmiškomis aplinkybėmis.

223 Be to, nagrinėjamu atveju negalima daryti išvados, kad ieškovas pritarė 2007 m. gruodžio 4 d. datai, remiantis vien jo advokato 2007 spalio 9 d. išsiųsta faksimile, kurioje parašu, kaip buvo prašoma, buvo „patvirtintas dokumento gavimas“. Pagal apibrėžimą, iš tikrųjų, dokumento gavimo patvirtinimas patvirtina tik dokumento gavimą. Pats jis nėra jokios šalių valios sudaryti susitarimą išraiška.

224 Priešingai nei susirašinėjime tvirtina BAVT, išvados, kad šalys susitarė dėl 2007 m. gruodžio 4 d. datos, taip pat negalima daryti remiantis 2007 m. rugsėjo 20 d. Apeliacinės tarybos sekretoriato šios Tarybos pirmininkei skirtu elektroniniu laišku (žr. šio sprendimo 47 punktą; dokumentas, pateiktas kaip atsiliepimo į ieškinį 11 priedas). Be to, kad tokiu BAVT vidiniu elektroniniu laišku negalima remtis prieš ieškovą, jei šis ginčytų, jo tekste kalbama tik apie preliminarius kontaktus su suinteresuotosiomis šalimis nustatant „galinčią tikti visoms suinteresuotosioms šalims“ posėdžio datą, o tai, kaip paaiškėjo, „įmanoma“ tik pirmąją 2007 m. gruodžio mėn. savaitę. Taigi šie žodžiai neparodo, kad 2007 m. rugsėjo 20 d. šalys jau buvo susitarusios dėl posėdžio datos, kuri bus nustatyta. Juo labiau, kad tos pačios dienos laišku Apeliacinei tarybai (žr. šio sprendimo 48 punktą; ieškinio T-133/08 priedas), kuris buvo išsiųstas būtent reaguojant į žvalgomuosius telefoninius pokalbius, ieškovo advokatas suformulavo principinius prieštaravimus dėl posėdžio bylose A 005/2007 ir A 006/2007 datos, kol BAVT priims sprendimą taip pat byloje A 010/2007. Šie prieštaravimai buvo pakartoti 2007 m. spalio 19 d. laiške.

225 Antra, dėl motyvo, susijusio su tuo, kad ieškovas nepasinaudojo jam numatyta galimybe per dešimt dienų, t. y. iki 2007 m. spalio 19 d., raštu nurodyti dalyvavimo 2007 m. gruodžio 4 d. posėdyje kliūtis, grindžiamas motyvuotais prieštaravimais, reikia priminti, jog 2007 m. spalio 9 d. faksimilėje nurodyta: „Jei per dešimt dienų nuo šios faksimilės gavimo dienos BAVT Apeliacinės tarybos sekretoriatas negaus iš Jūsų motyvuotų prieštaravimų, bus preziumuojama, kad su pasiūlyta data sutikta ir atitinkamai bus išsiųsti šaukimai.“

226 Tačiau dėl šiame sprendime išdėstytų priežasčių, susijusių su 2007 m. rugsėjo 20 d. laišku dėl prieštaravimų (laiškas, į kurį atsakyta tik 2007 m. spalio 17 d.), ieškovo reakcijos į 2007 m. spalio 9 d. faksimilę nebuvimą negalima paversti prezumpcija, kad minėtoje faksimilėje nurodytai datai netiesiogiai arba tyliai pritarta.

227 Apeliacinės tarybos pirmininkė puikiai žinojo apie principinį ir motyvuotą ieškovo prieštaravimą dėl 2007 m. gruodžio 4 d. posėdžio datos, kaip tai matyti iš jos 2007 m. spalio 17 d. laiško ieškovo advokatui, kuris atsakydamas į jos 2007 m. rugsėjo 20 d. elektroninį laišką teigė, kad „Taryba nepatenkino 2007 m. rugsėjo 20 d. ieškovo prašymo perkelti trijų procedūrų posėdžio datą“.

228 Be to, reikia pažymėti, kad ieškovas Apeliacinei tarybai skundą dėl sprendimo dėl prašymo panaikinti pateikė būtent 2007 m. spalio 19 d. Ši faktinė aplinkybė, kuri yra nauja ir svarbi siekiant, kad įvairios procedūros minėtoje Apeliacinėje taryboje vyktų sklandžiai, kaip ir tos pačios dienos ieškovo advokato laiško Apeliacinės tarybos pirmininkei tekstas, kuriame nurodomos priežastys, dėl kurių jis manė, jog negaliojimo klausimą reikėjo spręsti pirmą, todėl nebuvo prasmės rengti posėdį kitose bylose iki metų pabaigos, taip pat paneigia pritarimo 2007 m. gruodžio 4 d. datai prezumpciją.

229 Esant tokiam aiškiam ir principiniam prieštaravimui dėl posėdžio tik trijose pirmose bylose datos Apeliacinė taryba neturėjo teisės „preziumuoti“, kad ieškovas sutinka su posėdžio 2007 m. pabaigoje data, ir juo labiau su terminu, trumpesniu nei Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalyje numatytas vieno mėnesio terminas, motyvuodamas tuo, jog jis nereagavo per dešimt dienų nuo 2007 m. spalio 9 d. faksimilės išsiuntimo.

230 Taigi dėl dviejų Apeliacinės tarybos motyvų nagrinėjimo Bendrasis Teismas daro išvadą, kad jie neleidžia teisės požiūriu pakankamai įrodyti, jog ieškovas pritarė atvykimo į posėdį terminui, trumpesniam nei Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 1 dalyje numatytas vieno mėnesio terminas.

231 Kadangi šio minimalaus atvykimo į posėdį termino nesilaikoma, reikia konstatuoti, kad ieškovas nebuvo tinkamai pašauktas į žodinį nagrinėjimą Apeliacinėje taryboje.

232 Todėl ieškovo nepašaukimas į šį posėdį neleidžia Apeliacinei tarybai tęsti procedūrą be jo. Iš tikrųjų iš Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies matyti, kad procedūra gali būti tęsiama *in absentia* tik jei „tinkamai“ pašaukta šalis neatvyko.

233 Dėl šios priežasties trijose bylose pateiktas ieškinio pagrindas, susijęs su šios nuostatos pažeidimu ir teise būti išklausytam, yra pagrįstas ir trys ginčijami sprendimai gali būti panaikinti remiantis juo.

234 Šios išvados negali paneigti nė vienas BAVT ir į bylą įstojusio asmens argumentas.

235 Pirma, argumentas, kad šiuo atveju buvo atsižvelgta į atvykimo į posėdį termino esmę ir tikslą, prieštarauja Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio, kuriame įtvirtintas „mažiausiai“ vieno mėnesio atvykimo į posėdį terminas, nuostatoms. Kaip teisingai pažymi ieškovas, oficialiai įteikiant šaukimą siekiama užtikrinti procedūros teisėtumą ir teisingumą, o minimalaus laikotarpio paisymas turi šalims suteikti galimybę tinkamai pasirengti žodiniam nagrinėjimui. Kadangi Bendrijos teisės aktų leidėjas nustatė tam vieno mėnesio terminą, Apeliacinė taryba neturi kiekvienu atskiru atveju tuo abejoti.

236 Antra, argumentas, pagal kurį aplinkybė, jog iki minimalus vieno mėnesio termino „pritrūko“ tik dviejų dienų, yra „nieknieks“, dėl kurio buvo padaryta procesinė klaida, kurią BAVT įvertino kaip „nereikšmingą“ ir kuria remdamasis ieškovas „piktnaudžiauja“, atrodo grindžiamas šiuo atveju konstatuoto termino nesilaikymo konkrečių pasekmių vertinimu.

237 Tačiau šio minimalaus atvykimo į posėdį termino nesilaikymas yra esminis procesinis trūkumas, galintis lemti trijų ginčijamų sprendimų panaikinimą, be to, nereikia įrodinėti, kad dėl šio nesilaikymo ieškovui padaryta žalos. Toks esminis procesinis trūkumas iš tikrųjų yra esminis formos, kurios nesilaikant aktas pripažįstamas negaliojančiu neatsižvelgiant į konkrečias pažeidimo pasekmes, pažeidimas (šiuo klausimu žr. 2000 m. balandžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Solvay*, C-287/95 P ir C-288/95 P, Rink. p. I-2391, 45 ir 46 punktus; žr. 2007 m. gegužės 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Parlamentas prieš Eistrup*, T-223/06 P, Rink. p. II-1581, 59 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Vadinasi, BAVT nurodyta teismų praktika šiuo atveju nėra svarbi.

238 Kad ir kaip būtų, ieškovo atsisakymas atvykti į 2007 m. gruodžio 4 d. posėdį negali būti pripažintas piktnaudžiavimu. Atvirkščiai, ieškovas turėjo teisėtą ir pagrįstą motyvą prašyti sustabdyti sprendimo priėmimo procedūrą trijose Apeliacinės tarybos nagrinėjamose bylose, kol bus priimtas sprendimas, kuriuo bus užbaigta panaikinimo procedūra (byla A 010/2007).

239 Dėl prašymo sustabdyti procesinius veiksmus trijose nagrinėjamose bylose atmetimo reikia pažymėti, kad sprendime dėl prašymo atšaukti Apeliacinė taryba ji motyvavo taip (sprendime pataisyti aprašą ir sprendime atmesti nurodomi tie patys motyvai):

„Vyksta papildoma apeliacinė procedūra, kurioje ieškovas siekia, kad veislė LEMON SYMPHONY būtų pripažinta negaliojančia pagal [reglamento] 20 straipsnį. Kadangi, ieškovo nuomone, ši procedūra yra prejudicinė šių procedūrų atžvilgiu, jis remdamasis [reglamento] 106 straipsniu prašo sustabdyti procesinius veiksmus tol, kol bus priimtas teisėtas sprendimas procedūroje dėl panaikinimo.

Šis prašymas nepagrįstas. [Reglamento] 106 straipsnis akivaizdžiai neturi būti taikomas. Jis taikomas ieškiniams bendrosios jurisdikcijos teismuose. Tačiau net atsižvelgiant į bendrąjį principą, pagal kurį procesinių veiksmų sustabdymas yra galimas ir priklauso Apeliacinės tarybos diskrecijai, procesinių veiksmų sustabdymas šiuo atveju nenagrinėjamas. Sustabdant procesinius veiksmus daroma prielaida, kad yra prejudicinis ryšis su kita procedūra. Šiuo atveju taip būtų, tik jei apeliacinis skundas dėl pripažinimo negaliojančiu būtų palankus ieškovui. Todėl siekiant, kad procesiniai veiksmai šiuo atveju būtų sustabdyti reikia, kad egzistuotų bent mažiausia sėkmės tikimybė. Šiuo atveju taip nėra.

Pripažinimo negaliojančia procedūra nebūtinai tūri būti sėkminga, turint omenyje, kad dėl šiame sprendime išdėstytų priežasčių neegzistuoja teisės prašyti [BAVT] priimti sprendimą, pagal kurį ginčijamos augalų veislės LEMON SYMPHONY teisinė apsauga turėtų būti pripažinta negaliojančia.“

240 Tačiau, kaip jau buvo paminėta šio sprendimo 98 punkte, trys čia nagrinėjamos bylos yra susijusios priklausomybės ryšiu su byla T-242/09 (LEMON SYMPHONY panaikinimo procedūra), o šios bylos baigtis turi lemiamą reikšmę kitų bylų baigčiai.

241 Beje, Apeliacinė taryba neginčijo, kad trijose ginčijamose bylose yra toks priklausomybės ryšis. Veikiau ji motyvavo prašymo sustabdyti procesinius veiksmus atmetimą tuo, kad panaikinimo procedūra neturėjo jokių „pagrįstų sėkmės šansų“, todėl ji niekaip negalėjo padaryti ieškovo padėties trijose kitose bylose palankesnės.

242 Tačiau dėl tokių Apeliacinės tarybos veiksmų atsirado stiprus išankstinis nusistatymas dėl sprendimo, kurį turėjo priimti šioje procedūroje, nors tai buvo pačioje jos pradžioje.

243 Be to, šis išankstinis nusistatymas, kaip paaiškėjo, buvo klaidingas tiek dėl faktų, tiek dėl teisės. Iš tikrųjų Sprendime A 010/2007 Apeliacinė taryba (tiesa, kitokios sudėties) net nepriėmė motyvo, nurodyto grindžiant šį vertinimą, būtent, kad ieškovas neturėjo teisės prašyti BAVT priimti sprendimą pagal reglamento 20 straipsnį, siekdama pateisinti apeliacinio skundo dėl sprendimo dėl prašymo panaikinti atmetimą. Be to, Sprendimo A 010/2007 1 dalyje Apeliacinė taryba, atrodo, atmetė aptariamą motyvą kaip nepagrįstą, remdamasi 2008 m. sausio 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana prieš BAVT – Nador Cott Protection (Nadorcott)* (T-95/06, Rink. p. II-31), kurio 81 punkte teigiama, kad „remiantis <...> reglamento 20 ir 21 straipsniais, kiekvienas asmuo po apsaugos suteikimo ir, neatsižvelgiant į Apeliacinėje taryboje pareikštą apeliaciją, gali prašyti BAVT pripažinti teisinę apsaugą negaliojančia arba atšauti ją grindžiant tuo, kad minėta apsauga buvo suteikta veislei, kuri neatitinka pagrindinių minėto reglamento 7–10 straipsnių kriterijų“.

244 Taigi ieškovas turėjo teisėtą ir pagrįstą priežastį nepritarti 2007 m. gruodžio 4 d. posėdžio datai. Apeliacinės tarybos pirmininkė, atvirkščiai, kad ir kokie būtų jos sprendimo motyvai, netinkamai ar net piktnaudžiaudama pasinaudojo savo įgaliojimais, nes nepaisydama protingų ir pagrįstų ieškovo prieštaravimų reikalavo surengti posėdį šią dieną.

245 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad bendras bylų T-133/08, T-134/08 ir T-177/08 pagrindas, susijęs su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio ir teisės į gynybą pažeidimu, pagrįstas.

246 Todėl reikia panaikinti tris ginčijamus sprendimus bylose T-133/08, T-134/08 ir T-177/08 ir atitinkamai nereikia priimti sprendimo dėl kitų ieškinių pagrindų ir argumentų.

Dėl ieškinio byloje T-133/08 pirmojo reikalavimo antros dalies pasekmių

247 BAVT teigia, kad ieškinys byloje T-133/08 nepriimtinas tiek, kiek jo pirmojo reikalavimo antroje dalyje prašoma panaikinti sprendimą dėl aprašo pataisymo. Net tuo atveju, jei ieškovas turėjo teisę pateikti Apeliacinei tarybai skundą dėl šio sprendimo, anot BAVT, jokiu būdu nebuvo galima numatyti, kad Bendrasis Teismas panaikins jį, todėl Apeliacinė taryba šiuo klausimu nepriėmė sprendimo. BAVT nuomone, iš tikrųjų reikėtų, kad Apeliacinė taryba būtų priėmusi sprendimą, galimai neteisėtą, kad sprendimas dėl aprašo pataisymo galėtų būti pripažintas negaliojančiu.

248 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pirmojo reikalavimo antroje dalyje ieškovas iš esmės Bendrojo Teismo prašo priimti sprendimą, kurį turėjo priimti BAVT Apeliacinė taryba, t. y. sprendimą, kuriuo sprendimas pataisyti aprašą pripažįstamas negaliojančiu. Todėl darytina išvada, kad šioje pirmojo

reikalavimo dalyje ieškovas prašo pakeisti Apeliacinės tarybos sprendimą remiantis reglamento 73 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią Bendrasis Teismas turi teisę tiek panaikinti, tiek pakeisti Sprendimą A 007/2007.

249 Todėl klausimas dėl šios pirmojo reikalavimo antros dalies priimtinumo yra toks pats, kaip klausimas dėl panašių reikalavimų pakeisti Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) (VRDT) Apeliacinės tarybos sprendimus bylose dėl Bendrijos prekių ženklų, remiantis Reglamento Nr. 207/2009 65 straipsnio 3 dalimi, kurios tekstas tapatus reglamento 73 straipsnio 3 dalies tekstui, Bendrajam Teismui suteikta teise.

250 Dėl tokių bylų Teisingumo Teismas 2011 m. liepos 5 d. Sprendime *Edwin prieš VRDT* (C-263/09 P, Rink. p. I-5853, 72 punktas) yra nusprendęs, kad Bendrojo Teismo turima teisė keisti ginčijamus sprendimus nesuteikia jam teisės keisti Apeliacinės tarybos vertinimo savuoju ir vertinti klausimus, dėl kurių Apeliacinė taryba dar nepateikė nuomonės. Dėl šios priežasties teise keisti sprendimus turi būti naudojamasi iš esmės tik tais atvejais, kai patikrinęs Apeliacinės tarybos atliktą vertinimą Bendrasis Teismas, remdamasis nustatytomis faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, gali nustatyti, kokį sprendimą turėjo priimti Apeliacinė taryba.

251 Nagrinėjamu atveju, kaip teisingai pažymi BAVT, Apeliacinė taryba nepateikė nuomonės dėl esmės klausimų, susijusių su sprendimo pataisyti aprašą teisėtumu.

252 Šiomis aplinkybėmis nereikia tenkinti pirmojo ieškinio byloje T-133/08 reikalavimo dalies, kuria siekiama panaikinti sprendimą pataisyti aprašą [šiuo klausimu pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Edwin prieš VRDT* 74 punktą, kuriuo patvirtintas 2009 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Fiorucci prieš VRDT – Edwin (ELIO FIORUCCI)*, T-165/06, Rink. p. II-1375, 67 punktas].

Dėl bylinėjimosi išlaidų

Šalių argumentai

253 Visose keturiose susijusiose bylose BAVT Bendrojo Teismo prašo nuspręsti, kad BAVT turi padengti tik savo bylinėjimosi išlaidas tuo atveju, jei kuris nors iš ieškiniuose nurodytų reikalavimų būtų patenkintas ir tik ta apimtimi.

254 Ieškovas atsako, kad šis prašymas nemotyvuotas ir nėra jokio aiškaus pagrindo neatlyginti jam bylinėjimosi išlaidų, jei jis laimėtų bylą.

Bendrojo Teismo vertinimas

255 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Bendrasis Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

256 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą Bendrasis Teismas gali nurodyti, kad į bylą įstojusi šalis turi pati padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

257 Pagal Procedūros reglamento 136 straipsnio 1 dalį, kuri pagal jo 130 straipsnį taikoma ieškiniams prieš BAVT, jeigu ieškinys dėl Apeliacinės tarybos sprendimo yra patenkinamas, Bendrasis Teismas gali nurodyti BAVT padengti tik savo išlaidas.

258 Atsižvelgiant į dvi aplinkybes, pirma, kad ieškovas pralaimėjo bylą T-242/09, kurios baigtis turėjo lemiamą reikšmę kitų trijų bylų baigčiai, antra, kad BAVT ir į bylą įstojusi šalis iš esmės pralaimėjo tris kitas bylas, minėtos nuostatos bus teisingai taikomos nusprendus, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį, pareikštą dėl 2009 m. sausio 23 d. Bendrijos augalų veislių tarnybos (BAVT) Apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 010/2007) dėl prašymo panaikinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, suteiktą veislei LEMON SYMPHONY.

2. Panaikinti 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimą (byla A 007/2007) dėl sprendimo savo iniciatyva pataisyti LEMON SYMPHONY veislės aprašą Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registre ginčijimo.

3. Atmesti likusią ieškinio dėl šio sprendimo dalį.

4. Panaikinti 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimą (byla A 006/2007) dėl prašymo atšaukti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, suteiktą veislei LEMON SYMPHONY.

5. Panaikinti 2007 m. gruodžio 4 d. BAVT Apeliacinės tarybos sprendimą (byla A 005/2007) dėl prašymo suteikti SUMOST 01 veislei augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje.

6. Kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Forwood Dehousse Schwarcz

Paskelbta 2012 m. rugsėjo 18 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas 2

Ginčo aplinkybės 2

Administracinės procedūros BAVT 2

Procedūros BAVT Apeliacinėje taryboje bylose A 005/2007, A 006/2007 ir A 007/2007 7

Procedūra BAVT Apeliacinėje taryboje byloje A 010/2007 11

Procesas 14

Šalių reikalavimai 15

Pirminės pastabos dėl keturių susijusių bylų ryšių ir dėl tvarkos, kuria jas reikia nagrinėti 16

Byla T-242/09 17

Dėl priimtinumo 17

Dėl esmės 17

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 76 ir 81 straipsnių nuostatų pažeidimu 18

– Šalių argumentai 18

– Bendrojo Teismo vertinimas 20

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 20 ir 7 straipsnių bendrų nuostatų pažeidimu ... 25

– Šalių argumentai 25

– Bendrojo Teismo vertinimas 26

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su reglamento 75 straipsnio pažeidimu 26

– Šalių argumentai 26

– Bendrojo Teismo vertinimas 26

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su Įgyvendinimo reglamento 63 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimu 27

– Šalių argumentai 27

– Bendrojo Teismo vertinimas 27

Išvada dėl bylos T-242/09 esmės 29

Bylos T-133/08, T-134/08 ir T-177/08 29

Dėl ieškinių esmės 29

Bendras įvairių ieškinių pagrindų apibūdinimas 29

Dėl visų trijų ieškinių bendro pagrindo, susijusio su Įgyvendinimo reglamento 59 straipsnio 2 dalies ir teisės būti išklausytam pažeidimo 29

– Šalių argumentai 29

– Bendrojo Teismo vertinimas 31

Dėl ieškinio byloje T-133/08 pirmojo reikalavimo antros dalies pasekmių 34

Dėl bylinėjimosi išlaidų 35

Šalių argumentai 35

Bendrojo Teismo vertinimas 35